

BRATISLAVOJE

BUVO SUTVIRTINTI KOMUNISTINIAI PANČIAI

Per 2 valandas ir 46 minutes milžiniškos Sovietų Sąjungos kariuomenės pajėgos, sutrauktos į Čekoslovakijos pasienius, buvo pasiruošusios užimti tą kraštą. Taip apskaičiavo Prahos krašto apsaugos ministerijos specialistai, neplanuodami jokio pasipriešinimo, kuris praktiškai būtų visai neįmanomas. Nepaisant to fakto, Čekoslovakijos kompartijos bosas Dubček laikėsi gana atkakliai, atsidūręs prieš pilną visagalintį Sovietijos kompartijos politbiurą. Juk faktinai jis nenorėjo susilpninti, bet sustiprinti Čekoslovakijos komunistų partiją, igrdamas jai taip trūkstantį visos tautos simpatijų.

Stalino laikais niekas negalėjo kelti minties, kad komunistinį režimą galima dar patbulinti. Jis buvo tobulas, nes Stalinas stovėjo jo priešakyje. Tą dogmą sugriovė Nikita Chruščiovas, tuo atidarydamas kelią reformom ar jų sumany-mams. Tačiau tas pats Chruščiovas numalšino Vengrijos bandymą gauti daugiau nepriklausomybės. Vengrijos atveju bu-vo daugiau kalbos apie to krašto pasitraukimą iš

ŠIANDIEN IR RYTOJ

ČEKOSLOVAKIJOS paskutinių savaitių įvykiai dar kartą parodė pasauliui tikrąjį komunizmo veidą. Visi čekoslovakai šaukė, kad jie nėra laisvi, kad jų kraštas yra po sovietų letena, kad jų pramonė dirba tik sovietams, kad turi klausyti ir ty-
lėti.

Tā mes seniai žinojome. Bet tik ne vakariečiai, kurie dar vis galvoja, kad su sovietais galima kalbėtis, kaip su betkuria demokratiška valstybe.

Vakariečiai, jų tarpe ir amerikiečiai, visai nesidžiaugė sovietų patirtais sunkumais Čekoslovakijoje, bet stengėsi kaip karš-
ta bulve kuo greičiau nusikratyti, kad nenusideginus rankų.
L'Express korespondentas Washingtono turėjo progos pasikal-
bėti su vienu aukštu Valstybės Departamento pareigūnu, nese-
niai grįžusiu iš Pragos. Šis jam trumpai pasakė: "Mes nieko
negalime padėti čekoslovakams. Aš neišvaizduoju, kaip jiems
pavyks atspalaiduoti nuo sovietų reikalavimų. Paskutiniam
spaudimui jie visvien turės nusileisti".

Tai nēra Amerikos neutralumo sentimentas, o tik silpnumo ženklas, atspirdęs Vietnamo karo išdavoje. Dabartinė Čekoslovakijos padėtis yra II Pas. karo laimėtojų suokalo rezultatas ir jei tik viena dalelytė šio mechanizmo nesisuktų, visas aparatas, sukurtas Jaltai, subyrėtų į šipulius. To atrodo nenori Amerika. Ji ieško sau ramybės, laisvės tik vakarams, bet ne kraštams anapus geležinės uždangos. Ir imtis žygių, kurie reikalauja atsakomybės prieš istoriją, nenori.

Jungtinėse Tautose panašią nuotaiką viešpatauja, Gen. sekretorius Thant pareiškė, kad JT laikosi prieš 3 metus priimtos rezolucijos, nesikišti JT narių vidaus reikalus nei spaudimus iš lauko. Charakteringa, kad ta rezolucija tada buvo priimta sovietams reikalaujant.

Čekoslovakams nusikratyti sovietų "globa" nebus lengva. Jie, ir kiti satelitai, surišti su Maskva karinėmis ir ekonominėmis sutartimis. Tad, sovietai turi užtenkamai priemonių "paspausti" čekoslovakus, net neįsikišdami kariškai, kaip tai buvo Vengrijos atveju. Čekoslovakų priklausomybę geriausiai parodo skaičiai: 95% naftos Čekoslovakija gauna iš Sovietų Sąjungos, magnio išgabena net 100%, geležies rudos 66%, vario 59% ir javu 31%.

Societati gal būtū kiek sąjaudinti, vai Ēčeslovakija pradētū eksportuoti savo gaminis? Vakarūs, bēdēl to nebūtū tragedijos. Pagaliau, Praha, iš karto per vienā dienā negalēt pakeisti savo eksporto krypties, nes jos gaminiai, kaip ir kitū Maskvos satelītu, nēra aukstos kokybēs ir negalēt pasaulīnē rinkoj konkurēt su vakariešu gaminiais.

Tad kas lieka? Toliau pasilikti sovietų globoje...

PRAHOJE autobuse du draugai diskutuoja paskutiniųjų dienų įvykius.

-- Girdėjai? Čekoslovakiją jau apleido paskutinis sovietų kareivis.

-- Iš atsargumo aš vis dėl to pažiūrėsiu po lova, kad ten kartais neliktu koks rusas pasislėpęs...

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Varšuvos pakto negu vidujines reformas. Dabar Čekoslovakijoje buvo kiek kitaip, ten pradėtos vidaus reformos -- komunizmo "sužmoninimas", atkakliai pabrėžiant krašto komunistinį ar tiksliau socialistinį pobūdį ir ištikimybę Varšuvos paktui.

Nuotaikos pačioje Čekoslovakijoje buvo tokios, kad net tie komunistai, kurie turėjo tikėtis naudos iš tiesiogės sovietų intervencijos, nedrįso jos reikalauti. Dėl to ir sovietai padarė žestą Čekoslovakijos tariai nepriklausomybei, sutikdami atvykti tartis dėl padėties į Čekoslovakijos teritoriją, į jos pasienio miestelį Čestmīr Cisar. Jie tačiau naktavo savo atsigabentuose salon-vagonuose, kurie turėjo ne tik valgio, bet ir rusiško vandens atsargą!

Dubčekas, nors savo jaunystę (13 metų) yra praleidęs Sovietų Sąjungoje ir moka puikiai rusiškai, per posėdžius kalbėjo... slovakiškai ir jo pareiškimai turėjo būti verčiami. Iš posėdžių se pasikeistos argumen-

tacijos pratiškai nieko nežinoma. Iš vėliau paskelbto komunikato atrodo, kad Dubčekas ir jo kolegos pažadėjo dar tamptiau negu ligi šiol su sovietais bendrauti ūkiškoje ir karinėje srityje, už tai gaudamas sovietų principinį pripažinimą, kad kiekvienas kraštas gali kiek modifikuoti režimą pagal savo specifines sąlygas.

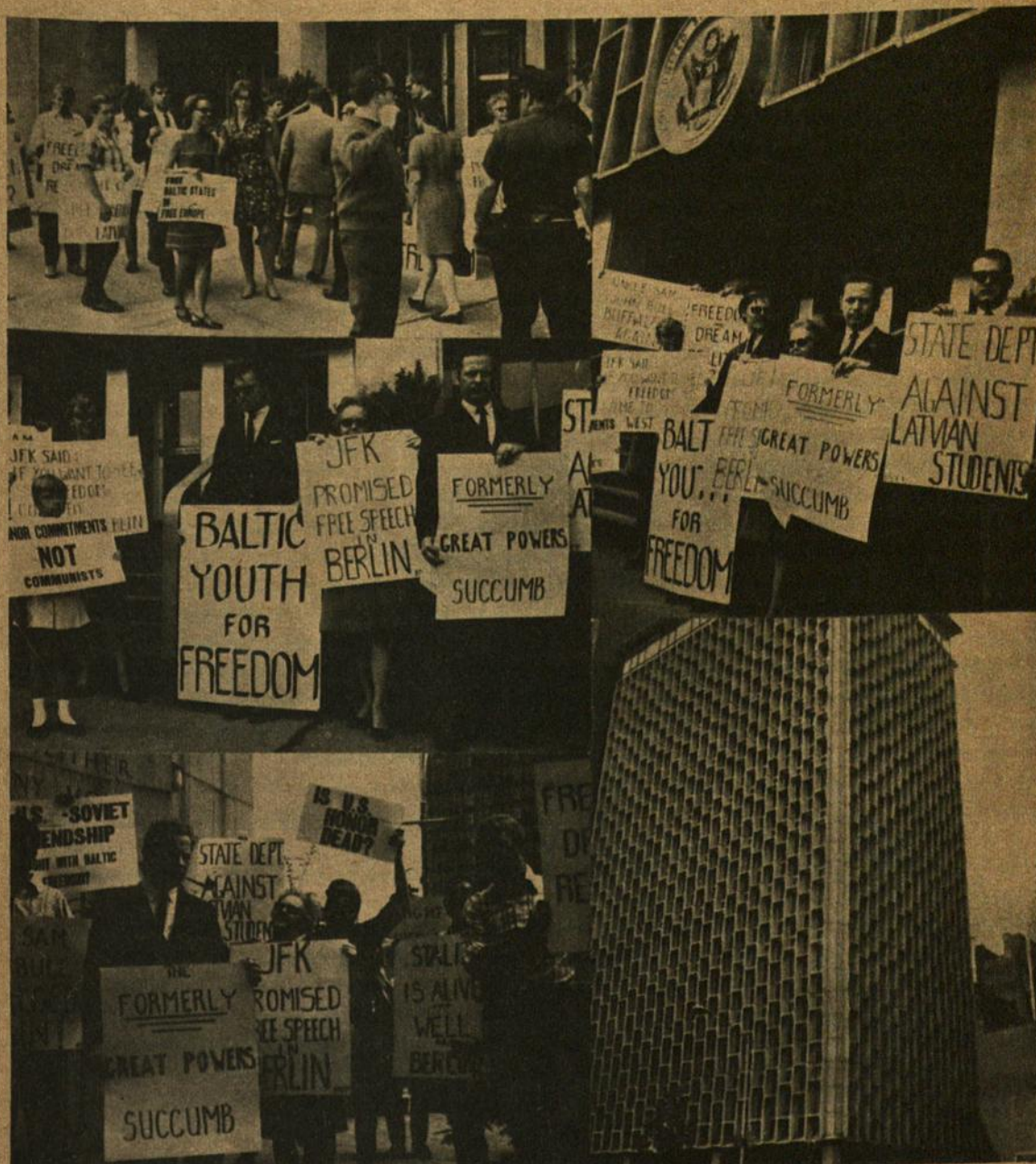
Čia pravartu atsiminti, kad pagal raidę ir Stalino konstituciją neatrodo esanti labai bloga, esmė slypi jos nevykdyme. Čekoslovakijos atveju atrodo, kad jai ateityje nebus leidžiama per daug laisvai santykiauti su Vakarais prekybos srityje. Ji ir toliau bus priversta pirkti žaliavas Sovietų bloke, mokédama aukštesnes už pasaulinės prekybos kainas, o parduoti visų pirma irgi sovietiniam blokui už mažesnes kainas negu galėtų gauti Vakaruose.

Kas čekoslovakams, bent formaliai liko, yra tik trys paskutiniu laiku plačiau pradėtos praktikuoti laisvės: spaudos, kalbos ir kelionių į užsienį. Tačiau spauda ir toliau lieka kompartijos žinioje, kalbas irgi galiama apvaldyti, o kelionėm ir toliau reikia gauti užsienio pasus. Visa tai gali būti suvaržyta kiekvienu momentu.

Čekoslovakijos -- Sovietų Sąjungos susitarimas buvo sutvirtintas taip vadinamu Bratislavos ar Dunojaus manifestu, kuriuo tas susitarimas buvo sutvirtintas dar Lenkijos, Rytų Vokietijos, Bulgarijos ir Vengrijos komunistų vadų parašais. Rumunija to manifesto nepasirašė, nes ji turi daugiau nepriklausomybės, jos kitokia geografinė būklė ir ji turi... stalinistinį režimą.

Nepaisant sovietų iš-
orinio laimėjimo, rei-
kia konstatuoti, kad tuo
(Nukelta i 2 psl.)

(Nukelta i 2 psl.)

Baltijos tautų jaunimas demonstruoja prie JTO rūmų, JAV, Anglijos ir Prancūzijos atstovams uždraudus laikyti latvių jaunimo kongresą Vak. Berlyne. Tuo pat metu numatytoji Afrikos valstybės Biafros atstovų demonstracija buvo nukelta 2 val. vėliau, užleidus vietą pabaltiečiams.

LIETUVOS BYLA JAV PARTIJOS TARIMUOSE

JAV lietuviai, nuo pat Lietuvos aneksijos metų, stengdavosi susirūšinti su abiejų didžiųjų partijų vadovybėmis, norint įtraukti į partijų rinkimines platformas nuostatą, kuriuo būtų nuskaitoma partijos pažiūra Lietuvos laisvinimo klausimu. Iki šiol tokios lietuvių pastangos susilaukė davo teigiamų pasėkų. To siekiama ir šiais metais.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, gavusi iš respublikonų partijos kvietimą liudyti šios partijos platformos rengimo komitete ir turėdama davinius, kad kitos organizacijos tokio kvietimo neturi, rado tikslingą kvietimą priimti ir sąjungos atstovu - liudytoju įgaliojo Vytautą Abraitį, kuris tą uždavinį, kaip ALT pirmininkas pažymi, atliko pasigėrėti-

nai. Abraičiui jau sutvar
kius formalumus, buvo
patirta, kad ir Amerikos
Lietuvių Taryba yra su-
ėjęsi ir ryši su respubli-
konų rinkiminės platfor-
mos komitetu, pirminin-
kaujamu senatoriaus E.
Dirkseno. Taip, liepos
29 d., Miami Beach, Flo-
ridoje respublikonų plat-
formos komitete anek-
suotos Lietuvos reika-
lais liudijo: E. A. Bart-
kus, Dr. P. Grigaitis ir
V. Abraitis. Jų pareiški-
muose nušviesta Lietu-
vos bylos reikalas ir pat-
iekti pasiūlymai, kaip
tas klausimas turėtų at-
sispindėti respublikonų
platformoj. Trumpai ta-
riant, iš lietuviškosios
pusės padaryta viskas,
kas buvo įmanoma pa-
daryti. Tikimasi, kad tai
turės reikiamą atgarsį.

ALT pirmininkas E.
A. Bartkus ir vicepirm.
Dr. P. Grigaitis tapaciai

proga išsiaiškino galimybes ir uždavinius, kuriuos galėtų atlikti Miami Beach ir apylinkės lietuvioji visuomenė. Didėsnis dėmesys buvo kreipiamas į respublikonų ruošiamąją tautybių pagerbimo dieną, rugpjūčio 6 d. Miami Beach, Fla. ALT skyriui pirmininkauja A. Kaulakis. Su juo ir tartasi dėl tolesnės akcijos.

ALT valdyba yra jau susirikiusi ir su JAV demokratų partijos platformos komitetu ir pareiškusi norą Lietuvos laisvės bylos reikalais liudyti. Komiteto atsakymas, kad jeigu laikas leis, tarybos atstovai bus pašaukti į platformos komitetą, ALT nepatenkina. Inž. A. Rudis, buv. ALT pirmininkas, talkinamas Illinois gubernatoriaus S. Shapiro, daro papildomus žygius aiškiau susitarti su platformos komitetu ir tikimasi tai pavyks. Demokratų partijos konvencija bus Chicagoje, Ill., rugpjūčio 26 d.

M. Valiukėnas

● R. NIXONAS spaudos konferencijoj pareiškė, kad komunizmas, 1960 m. buvęs monolitinė jėga, šiandien suskiles, šizofreniškas, linkęs į įvairias puses, ypatingai Rytų Europoje. Tuo būdu "konfrontacijos su komunizmu yra pasibaigę, o prasidėjo derybų su šiuo Sov. Sąj." Nominuotas į prezidentus Nixonas sutiktytų vyktį į Maskvą pasikalbėjimams pasaulitaiškos klausimais. Iš pasikalbėjimų su komunistais Nixonas neišjungia nei R. Kinijos. Pasaulyje vyksta pasikeitimai reikalauja ir keistinos politikos. Be to, būsimas prezidentas turėsias didesnį dėmesį kreipti į Europos reikalus.

Korektorius...

Lietuvių tautos kilmės beiėškant (5)

PASAULIO PABAIGA: BARBARAI ATEINA!

Nuo žiliausios senovės grįžtant į patikrintus istorijos įvykius, mūsų Genčiarikio žygis prasideda taip:

Jo tėvas, Aukštingių karalius Gaičiarikis, V-tam šimtmečiui beaus-tant ėmėsi apjungti atskirus sausumos ir jūrų kelių laivynus. Aukštingiai, Sėlingiai, Gintaro kelio Vanduočiai ir Olbijos tolino kurso Galaniai sudarė sąjungą dideliu tikslui -- pribaugti griūvančią Romą. Prie jų, neklaidinga uosle prisiplakę visokie svieto perėjūnai, nuotykių ieškotojai Sueiviai, Gaudai (Suevi, Quadi).

Kaip tik tuo metu, Romos "generalissimu" buvo Vanduočių kilmės Aukštilius Kaunys (Stilicon), kurį dalis romiečių laikė papirktu. Mat jis, gavęs žvalgybos pranešimą apie priešo jėgų telkimą ir neturėdamas beveik kariuomenės, atšaukė Reino parubežį saugančias vėliavas sostinei ginti, palikdamas savo giminaičiams atdaras duris Galijon.

BRATISLAVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)
bruzdėjimai jų imperijoje toli gražu nepasibaigė. Komunistinis režimas privedė prie Stalino išgalėjimo, jo atmintį griauinant kenkiamą ir paties režimo pagrindams.

• ČEKOSLOVAKIJOS -- SOV. S-GOS konflikto išvadoje NATO Sąjungos nariai Vak. Europoje pamatė, kad Sov. S-ga, grasindama karine intervencija Čekoslovakijai, nėra jau toki "negrėsminga ir taiklia" jėga, kaip buvo pradėta galvoti. Amerikiečiai kuriam laikui esą užsitikrinę, kad nebeprisigirs šūkliai "Yankee, go home" Vak. Europos miestuose. Kokie bebūtų čekų ir rusų susitarimo rezultatai, Sov. S-gos kaip "taiką mylinčios valstybės" įvaizdas vėl pasikeitė. Atrodo, pasikeitė tų akys, kurie sovietinę taikos kaukę buvo priėmę už tikrą dalyką...

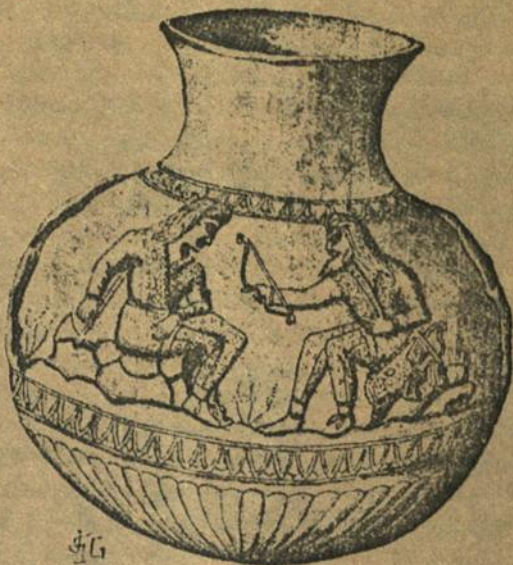
• GEN. D. EISENHOWERIS, buv. JAV prezidentas, rugpiūčio 6 d. vėl turėjo širdies ataką. Prieš tai iš Walter Reed karinės ligoninės Washington, kur ilgą laiką gydytis, buvo perduota jo kalba respublikonų konvencijai. Generolui tai šeštasis širdies priepuolis.

• FORDO FONDACIJA vėl paskyrė virš pusės ml. dol. Clevelando negrų organizacijoms. Tikslai tos dovanos gražūs, tačiau vietinė spauda kartu reiškia viltį, kad pinigai bus "protingai panaudojami". Mat, po riaušių paaiškėjo, kad dalis gražiems tikslams skirtų pinigų buvo panaudota ginklams įsigyti. O to pasekoje žuvo 3 policininkai ir 7 civiliai.

• RESPUBLIKONŲ IR DEMOKRATŲ lyderiai stebisi, kad buv. Alabamos gub. George Wallace, paskelbęs savo kandidatūrą į prezidentus, susilaukia pritarimo ne tik pietinėse valstijose, bet ir šiaurinių valstijų miestuose. Savo kalbose Wallace nieko "nevynioja į vatą", o kalba apie visiems rūpimas aktualijas, kaip vyry, teismo perdavimą liberalius sprendimus, nesisiskaitymą su įstatymais ir tvarka miestuose, saugumo stoką gatvėse ir pan.

Č. GEDGAUDAS

Tie strategai negalvojo kas būtų atsitikę, jei jis to nebūtų padaręs. Vanduočiai, paprasčiausia,

Voronežo sidabro indas (4 šimt. prieš Kr.). Taip atrodo mūsų tautinis kostiumas Sarmatijos laikais. Turtingai išmarginti marškiniai ir ilgos siauros kelnės. Ukrainai marginių piešinį išlaikė veik be pakeitimo.

Jaunasis Sektas (žvalgas) ginkluotas šventu karo kirviu "Labriu". Vyresnysis rago lanku ir išmargintu brangakmeniais odos saikdu.

pakeitę maršrutą, būtų puolę ir užėmę beginklę Romą.

Dabar gi, sąjunginis 80.000 žmonių laivynas pajudėjo gerai žinomu Vidurio Europos vieškeliu -- Dunojum vakarų kryptim ligi Maino upės, kur pasimainoma į Šiaurės jūros vandenskyrą, Reino magistralę.

Jiems tenai pastojokelią vienintelė likusi Reino vieškelio sargyba -- Lėtes, Liaudai. Dideliame ir kruvinau mūšyje žūsta Gaičiarikis, bet Vanduočiai, Galanų padedami, nugali Liaudus. Išsirinę karaliumi jo sūnų Gundarikį jie jau be pasipriešinimo pereina ledu užšalusį Reiną 406 m. gruodžio 31 d. prie Mayence (Mainyčios -- tai Minsko-Mainiškės atatikmuo). Laivai paliekami, užsėdama ant žirgų ir žygiuojama per Belgiją, Šiaurės bei Pietų Prancūziją ir 409 m. užimama Ispanija, neužmirštant pakeliui gero-kai prisiplėšti.

Ispanija pasidalinama taip: Aukštingiai bei Sueiviai pasiima Galiciją. Galaniai gauna Lusitaniją, dabartinę Portugaliją, kaip matome, tą savo vardą jie uždeda kraštui. Kita jų dalis užima Kartagenos uostą, nes be jūros jiems nuobodu. Vanduočiai Sėlingiai kur nebuvo, įsitaiso vienintelėj Ispanijos derlingos žemės srity, Gvadalkviviro žemupy, kuriis jiems primena Dunojaus žemupį. Jie irgi suteikia savo vardą jų užimtam kraštui, -- Vandeločia -- (V)Andalusia. Romos Imperija, giliai atsidususi, pasirašo garbingą taiką: oficialiai jiems pripažįsta Ispanijos užkariavimą 411 m.

Viskas tuo būtų gal ir pasibaigę, jei Romos strategai nebūtų pergudaravoje. Mat, Vyčiai Gaudai, pamatę Vanduočių pralaužtą Limes (Romos rubežį), paspaudę gerokai pentinai ir jų Vyties vėliavos bema-

tant atsidūrę Pietų Prancūzijoje. Šią padėtį Roma panoro išnaudoti savo tikslams, sukiršinant abu savo priešu, tarp kurių iš tradicijos

su vienintele išlikusia jo palydovų Gudų gvardijos vėliava apsiaučiamas Hipponoje, kur taip pat gyvena Šv. Augustinas. Ką laimėjo Roma? Tik iššaukė vilką iš miško. Vietoj nustodama tik-tai tolimos ir nederlingos Ispanijos, pražudė savo ūkinės produkcijos centrą. Afrika Romai buvo tuo pačiu, kuo Ukraina buvo ir tebėra Rusijai: grūdų ir visokiausių maisto produktų neišsėmiamu aruodu.

Jos 7-8 milijonai darbščių žemdirbių Maurų ir Berberų pavertė tą kraštą žydinčiu, perpildytu gerybėmis intensyvos žemės ūkio kultūros centru. Tai buvo turtingiausias perlas Romos karūnoje. Jo nustojimas lėmė galutinę ekonominę ir valstybinę suirutę.

Afrika aprūpindavo visą Romos imperiją alyva, vynu, o patį miestą kviečiais (nemokamos metinės duoklės pavidalu). Ir čia jau jaučiame, kur batas spaudžia. Senatoriai, turtočiai, generolai, gavę didžiules Afrikos latifundijas-dvarus, čiulpė kiek galėdami čiabuvius.

Vanduočiams išlipus gyventojai džiūga. Kas įvyksta? Tie nemokšos, matyt mūsų enciklopedijų neskaitė. Jie turėjo bėgti nuo neapsakomai baurių "Vandalų" ar bent nepasiduoti kaip lepšiai.

Istorijos dulkėti pergamentai byloja ką kitą:

"Mokesčių išskankinti vargšai troško priešo atėjimo, jie meldė Dievą atsiunčiant Barbarus" (Salvinus, taip pat Orosius). Ir Dievą jie meldė savotiškai, -- pagal Donato hereziją. Viens kitą jie sveikindavo mūsiškiu "Tegul bus pagarbintas" (Deo laudes) vieton krikščionių pri-

Jaunieji dainininkai!

Tradiciinis Dirvos jaunųjų dainininkų konkursas šiais metais įvyks rugsėjo 28 d., Clevelande.

Dainininkai, norintieji šiame konkurse dalyvauti, kviečiami nesivėluoti ir iki rugsėjo 1 d. užsiregistruoti, pranešant balso rūšį, kur mokosi dainavimo, tikslų adresą ir pridėti vieną fotografiją, ne mažesnę kaip atvirutės didumo, tinkančią laikraščiui.

Dainininkai turės padainuoti po tris savo pačių pasirinktas dainas. Viena iš jų turi būti lietuvių kompozitorių kūrinys, kitos dvi gali būti ir svetimtaučių kūriniai. Dvi iš trijų dainų turi būti dainuojamos lietuviškai, o trečioji gali būti dainuojama ir originaline kalba. Visiems konkurso dalyviams bus parūpintas akomponiatorius, bet leidžiama turėti ir savo akomponiatorių.

Konkurse gali dalyvauti lietuvių kilmės moterys ir vyrai, ne vyresni kaip 28 metų amžiaus.

Konkurso laimėtoja m s skiriamos 3 premijos. Pir-moji -- \$300.00, antroji -- \$200.00 ir trečioji \$150.00.

Iki šiai dienai konkurse dalyvauti užsiregistravo keturios dainininkės iš Los Angeles, Chicagos ir Detroito.

valomo "Dievui dėkoki-me" (Deo gratias). Ar tai supuolimas? Visai ne. Donatistai buvo Ari-jai, kaip ir mes.

Daugiau: einant žino-mu dėsniu, -- "Jei sau padėsi, ir Dievas tau padės" jie dažnokai grieb-

davosi ginklo prieš iš-naudotojus. Tuo pat mo-mentu, kai Vanduočiai li-pa krantan, Donatistų Maurų vadai Gildon ir Firmus suorganizuoja di-džiausias riaušes. Čia irgi ne supuolimas.

(Bus daugiau)

Jeį jūs iš anksto apmokėtu
muitu siunčiate

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ IR SOVIETŲ SĄJUNGĄ

JUMS GALI KILTI KAI KURIE
KLAUSIMAI:

1. Kas yra GLOBE PARCEL SERVICE, INC.?
2. Kodėl pritraukė tūkstančius klientų visose Jungtinėse Valstybėse?
3. Kuo Globe Parcel Service, Inc. pasižymi, patarnaudamas savo klientams?

JŪSŲ INFORMACIJAI TOKIE
ATSAKYMAI:

1. Globe Parcel Service, Inc. -- tai firma, oficialiai autorizuota Vnešposyltorg'o priimti iš anksto čia apmokėtus dovanų siuntinius į visas Sovietų Sąjungos dalis.
2. Per paskutiniuosius trisdešimt aštuonerius metus Globe Parcel Service, Inc. suteikė puikiausį ir labiausiai patikimą patarnavimą savo klientams, todėl klientų skaičius auga kas metai.
3. a. Globe Parcel Service, Inc. gautus klientų siuntinius supakuoja ir išsiunčia dvidešimt keturių valandų laike.
b. Firmos specialiai paruoštas štabas patikrina kiekvieno siuntinio sudėtį bei leidimą siuntinyje esantiems daiktams.
c. Globe Parcel Service, Inc. apdraudžia nuo bet kokios rūšies rizikos kiekvieną siuntinį, jo pilnoje vertėje.
d. Globe Parcel Service, Inc. aprūpina kiekvienam siuntiniui pasirašytą pakvitavimą (kvitą).

GLOBE PARCEL SERVICE, INC. yra PODAROGIFTS, INC. autorizuota priimti dovanų užsakymus Sovietų gamybos daiktams, pvz., automobiliai, šaldytuvai, televizijos priimtuvai, drabužiai, avalynė, maistas ir t.t.

Jeį jūs nesinaudojote mūsų patarnavimu, -- įsitikinkit patys. Aplankykite arba susisiekit su bet kuriuo mūsų skyriumi SVARBESNIOUSE JAV-bių MIESTUOSE (kurie, jūsų patogumui, turi didelį prekių pasirinkimą), ir jūs turėsite daug naudos iš mūsų patyrimo.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 WALNUT STREET
PHILADELPHIA, PA. 19106 Tel. (215) WA 5-3455

PHILADELPHIA, Pa. 19123 632 W. Girard Ave. WA 5-8878	NEW BRITAIN, Conn. 06052 97 Shuttle Meadow Ave. 224-0829
BALTIMORE, Md. 21224 3206 Eastern Ave. DI 2-2374	OMAHA, Nebr. 68107 5524 S. 32nd St. 731-8577
SO. BOSTON, Mass. 02127 390 West Broadway AN 8-8764	PARMA, Ohio 44134 5432 State Rd. 749-3032
CHICAGO, Ill. 60632 4102 Archer Ave. FR 6-6399	PITTSBURGH, Pa. 15222 346 Third Ave. GR 1-3712
CHICAGO, Ill. 60622 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788	ROCHESTER, N. Y. 14621 683 Hudson Ave. BA 5-5923
CLEVELAND, Ohio 44119 787 E 185 St. 486-1836	NEW YORK, N. Y. 10003 101 -- First Ave. OR 4-3930
DETROIT, Mich. 48210 6460 Michigan Ave. TA 5-7560	SAN FRANCISCO, Cal. 94122 1236 -- 9th Ave. LO 4-7981
ELIZABETH, N. J. 07206 943 Elizabeth Ave. 201 -- 354-7608	SEATTLE, Wash. 98103 1512 N. 39th St. ME 3-1853
HAMTRAMCK, Mich. 48212 11415 Jos. Campau Ave. 365-6350	SPRINGFIELD, Mass. 01103 1840 Main St. 736-9636 RE 4-8254
KANSAS CITY, Kansas 66102 18 S. Bethany AT 1-1757	SOUTH RIVER, N. J. 08882 168 Whitehead Ave. 201 -- 257-2113
LOS ANGELES, Calif. 90026 2841 Sunset Blvd. (213) 382-1568	TRENTON, N. J. 08611 730 Liberty St. LY 9-9162
MIAMI, Fla. 33137 2755 Biscayne Blvd. FR 9-8712	VINELAND, N. J. 08360 Parish-Hall West Landis Ave. 609 -- 691-8423
MINNEAPOLIS, Minn. 55414 217 E. Hennepin Ave. FE 2-4908	WORCESTER, Mass. 01604 82 Harrison St. 617-798-3347
MILWAUKEE, Wis. 53215 3036 S. 13 St. 414 EV 3-1485	

CENTRINĖ ISTAIGA:

NEW YORK, N. Y. 10003
220 PARK AVENUE SOUTH (212) 982-8410

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00. Dirva išeina tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Ar istorija kartojasi

1939 metų spalio 10 tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos pasirašytosios sutarties VI paragrafe sakoma, kad, "šios sutarties įgyvendinimas jokių būdu neliečia pasirašiusių šalių suvereninių teisių, o ypatingai valstybinės santvarkos, ekonominės, socialinės, karinės sistemos ir, bendrai nesikišimo į vidaus reikalus principo".

Šis sutarties paragrafas ypatingai buvo pabrėžtas Molotovo kalboje, 1939 m. spalio 31 d. pasakytoje Aukščiausioje Sovietų Taryboje, pastebint, jog "kalbos apie Baltijos valstybių sovietizaciją tarnauja tik bendram priešui ir visiems antisovietiniams provokatoriams".

"Nesikišimo į vidaus reikalus" principas vėl buvo pakartotas Bratislavoje, Sov. S-gai ir Čekoslovakijai tariantis dėl sąlygų, kuriomis komunistų valdomai čekų-slovakų valstybei būtų leista vykdyti užsibrėžtas reformas.

Skamba, kaip paradoksas. Komunistai tarp savęs sutaria nesikišti į viens kito vidaus reikalus! Ir vieni ir kiti susitarusių skelbiasi laimėtojai.

Kokios bebūtų tos "nesikišimo" sąlygos, čekų-slovakų pradėtosios reformos jau nebebus tęsimos savarankiškai, o jau Bratislavoje sutartais apsiribojimais. Sutarčių su Sov. S-ga istorija byloja, kad susitarus abiem šalim priimtinomis sąlygomis ar radus kompromisą, sutarties dokumentas lieka tik popieriaus gabalu, visa kita nulėmiant karinėmis bazėmis arba didelio masto kariniais manevrais.

Gera žinodami tarp Lietuvos ir Sov. S-gos sudarytų sutarčių rezultatus, nesistebėtume ir linkme, kuria galėtų pasukti naujieji vėjai iš Prahos.

Šia proga galime sekti vienokius ar kitokius posūkius ir bandymus, komunistų orbitoje, kartu nuleidžiant akių ir nuo tų, kurie nustato ir vykdo laisvojo pasaulio užsienio politiką. O čia būdingas lieka "nagų neikišimo į žarijas" principas, liekiant stebėtojo vaidmenyje. Ne stebėtojais, o įvykių raidos dalyviais siekia būti jugoslavų, rumunų, prancūzų, italų ir kitų kraštų komunistai, atsibodę ilgų metų bėgyje gaunamais vien tik iš rusiškojo Kremliaus "prikaisais". Mat, t.v. "tautinio komunizmo" kirminas yra gerokai apgriaužęs Kremliaus siekiamo paklusnumo ir solidarumo dėsnius. Daug kur jau įsivyravęs kad ir komunistinis, bet laisvesnio apsisprendimo dėsni, vadovaujantis vietos sąlygomis, o ne vien tik Kremliaus planais, kerta šaką, ant kurios ilgą laiką Kremliaus valdovai norėjo vieni patys sėdėti ir tik iš ten visam komunistų pasauliui diriguoti. Tokiai padėčiai susidarius, Kremlius jau buvo bevykdamas jam paprastą ir nesunkiai įvykdomą karinę Čekoslovakijos okupaciją. Bet tuo tarpu susilaikyta, bandant savoprestitą gelbėti iš anglų pasisavintu "laik ir žiūrėk" politikos metodu, paliekant čekus ir slovaksus išpėtus, jog mažiausias nukrypimas nuo susitarimų jau turės pasekas, kurių laikinai buvo išvengta, būtent, karinės okupacijos -- Sov. S-gos saugumo sistemos labui...

Anot Times, Dubčekui suteikta proga įrodyti, ar suderinama laisvė su komunizmu. Tą progą suteikęs Kremlius. Bet Times nemini, kokias sąlygas Kremlius teikia tam "naujam projektui" įgyvendinti.

Matot, esamose sąlygose ir Times negali priminti istorijos, liečiančios Baltijos valstybes ir joms 1939 m. spalio mėn. sutartimis su Sov. S-ga paliktą teisę -- savarankiškai tvarkyti savo vidaus reikalus...

(jė)

Rašydamas "Dialogą su kraštu", kelis kartus į tai atsiliesčiau, neišengiamai dėl asmeniskų puolimų turėjęs papasakoti ir kiek savo asmeniskų atsiminimų. Dabar enkavedistiniai stilistai ir sovietinės diversinės propagandos vikšrai Amerikoje vargsta aiškindami, kaip tas mano "dialogas" baisiai ilgas, kažin ar baigsis ateinančiame šimtmetyje ir, svarbiausia, kad jis labai nuobodus, labai nesvarbus ir neįdomus. Tai tik popierio gadinimas.

Nenusiminkit, jis baig-

sis dar šiais metais ir popierio dar liks. O kad nuobodus, tai labai gerai - nereikia gaištilaiką skaitant. Bet V. Širvydo ideologijos organe, Brooklyno "Vienybėje" vienas iš tų vikšrų, Girnakalis, kaip tik skaito vis tas pačias nuobodžiausias, asmeniškias ir neįdomias vietas - stengdamasis duoti atitinkamus komentarus anksčiau, negu spės atsiliepti sovietiniai enkavedistai Lietuvoje. Girdi, aš dabar ir darbininkas ne toks, kaip kadaise Lietuvoje, o jei Amerikoje ir darbininkas, tai čia tik toks "likimo pasiūlymas". Žinoma, Sniečkus, Kazakevičius ar Vildžiūnas tai galėtų būti tikri darbininkai, jie nesišaišo.

Girnakalis pastaruoju metu taip pradėjo kelti į puikybę (matyt, jo likimo firmai ėmė sektis), kad jau teikia instrukcijas ir bolševikinei "Vilniai", mokydamas ją, kaip teisingai rašyti apie Birželio trėmimų eigą ir reikšmę. Atsilikę "Vilnies" raštininkai taip kvailai aiškino, kad trėmimų beveik nebuvo, kad tai "išmislas", jog pagal modernesnę liniją prusintas Girnakalis jau supykęs juo bara: ne išmislas, nekalkėkit niekų, turėkit sąžinės ir gėdos! Girdi, dabar "ir pati Tarybų Sąjunga po Stalino ir Berijos stengiasi nuo tų baisių darbų atsiriboti"...

Ta linija Rusijoje priimta jau prieš dešimtmetį, ypač užsienio eksportui: Stalinas ir Berija už visas baisybes atsakingi, ne mes. Mes ne kalti, mes kitokie. Gaila "Vilnies", akiai tebesilaikančios pasenusių instrukcijų, nebevertų nė pusės rublio. Girnakalis laimės, nes jo teorija moderniškesnė ir verta mažiausiai penk-rublinės.

Beje, tame pat "Vienybės" numeryje, kitas vikšrinis bendradarbis, pasirašęs kaž kokia Jotbio ar Gotbio slapyvardė, klausia (visai rimtai) Kanados "Nepriklausomos" redaktorių J. Kardelį, ar yra suderinamas su žurnalistine etika jo koliojimas, straipsnyje vartojant žodžius, kaip "sovietininkai", "Lietuvos okupantai", "visokių niekų pliauskėjai" ir pan.

Kam čia dar klausti - aišku, kad toks "koliojimas" nesuderinamas su žurnalistine etika. Okupantus reikėtų vadinoti išmintingiausiais Lietuvos išlaisvintojais. O tikras koliojimas ir niekų tauškinimas, aiškiai nesuderinamas su žurnalistine etika, bus pliauskėjais apie Lietuvos nepriklausomybę.

B.R., Los Angeles

Skaityk ir platink DIRVĄ

I-jo Pasaulio Lietuvių Kongreso metu Kaune 1935 metais Lietuvos prezidentas Antanas Smetona priėmė užsienio ir vidaus lietuvių spaudos atstovus. Nuotraukoje pirmas iš kairės Lietuvos Aido red. Vytautas Alantas, trečias iš kairės Vienybės atstovas A.S. Trečiokas, iš Latvijos A. Vronevskis, gale stalo prezidentas A. Smetona, toliau sėdi V. Rastenis, Dirvos red. K. Karpius, neatpažintas laikraštininkas iš Brazilijos, Tėvynės red. S. Vitaitis ir Draugo red. L. Šimutis.

M. Smečechausko nuotrauka

APIE BENDRAVIMUS SU LIETUVA SENIAU

Kazys S. Karpius

Bendravimas nėra lygus bendravimui. Dabartinio laiku, kai kurių piršimas "bendravimo" (ar bendradarbiavimo) su kraštu" mūsų visuotinai priimtu sprendimu skaitomas tautai žalingu, smerktinu.

Bendravimas dabartinėse sąlygose reikėtų pripažinti klasingo Sovietų smurto su Lietuva. To smurto palaikymui, Kremliaus paskirti agentai nori bendravimu su išeivija įgyti sau pripažinimą, o tas reikėtų Lietuvos pripažinimą Sovietų teisėtu vasalu. Prieš tai kiekvienas gyvas lietuvis privalo griežtai, atvirai kovoti.

Šiuo rašiniu suminėsiu žymesnius bendravimus ir bendradarbiavimus mūsų išeivijos su Lietuva ankstyvesniais laikais.

Dabar rengiamas III Pasaulio Lietuvių Seimas New Yorke yra karotijimas Lietuvoje įvykio I Pasaulio Lietuvių Kongreso 1935 metais.

Lietuvai tapus nepriklausoma, tuoj po 1918 metų pradėtas bendravimas išplito į didelius vėliau sekusius įvykius.

Prasidėjęs pirmiausia asmeniskais vykimais apsilankyti ar apsigyventi, Lietuvos lankymas išplito gausiomis organizuotomis ekskursijomis. Ar kurią vasarą rengta Lietuvoje kas nors ar ne, ekskursijos vyko ištisai viena po kitos, ir taip kas vasara parvežta Lietuvai šimtai tūkstančių dolerių.

Iš Lietuvos pusės, be politiskų ir labdaros atstovų-svečių ir aukų rinkėjų, atvykdavo, nors ne pergausiai, artistų ir artisčių koncertuoti.

Su laiku ir mūsų artistės-artistai pradėta kvieisti dainuoti Operoje Kaune: Marijona Rakauskaitė, Jonas Butėnas, Antanas Sodeika, Barbora Darlys, Ona Kaskas, Polina Stoska ir viena kita trumpiau Kaune pasireikšusios.

Protarpiais Lietuvoje rengta dainų šventės, sportininkų subuvimai, skautų stovyklos. Kuriems svečiams sąlygos leido tai matyti, turėdavo didelio malonumo.

NEPRIKLAUSOMYBĖS DEŠIMTMETIS 1928 METAIS

Didingesnis įvykis buvo 1928 metais, kai rengta Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukakties minėjimas. Ta proga, pirmą kartą amerikiečiai buvo formaliai kviečiami į Lietuvą svečiais, taigi organizuota specialios ekskursijos.

Gen. V. Nagevičiaus vadovaujamas komitetas užsieniečiams kvieisti ir priimti sukėlė didelį susidomėjimą. Komitetas atvykstančius Kaune gražiai pasitiko ir pavaišino.

Kauno stotyje svečiai buvo pavaišinami restorano salėje, įvairių organizacijų vadų pasveikinami. Kurie ilgiau apsisistoję Kaune, arba vėl sugrįždavo, garlaivių buvo nuvežti į Pažaislio vie-

nuolyną, apdovanoti bilietais operai. Nuvežti į poligoną supažindinimui su kariuomene. Vieną dieną svečiai buvo pavaišinti prezidentūroje. Daugelis atminčiai apdovanoti Nepriklausomybės medaliais.

I PASAULIO LIETUVIŲ KONGRESAS

1935 metais rugpj. mėnesį Kaune buvo sušauktas I Pasaulio Lietuvių Kongresas, su keletu šalutinių pramogų. Daugiausia atstovų buvo iš JAV, keletas iš Pietų Amerikos, keli iš arčiau. Tą vasarą vėl turėjau progą pamatyti Lietuvą, jau pažangėjusią.

Kongresą rengė Draugija Užsienio Lietuviams Remti. Jos pirmininkas adv. R. Skipitis tos vasaros pradžioje buvo atvykęs į JAV kongreso reikalais.

Svečiams Kaune buvo parodyta opera "Aida" su Kipru Petrausku, Jonuškaite-Zauniene, Barbora Darlys, Antanu Sodeika ir kt. Teatre buvo surengtas P. Vaičiūno vaidinimas "Naujieji žmonės". Su svečiais artistais iš Amerikos įvyko koncerto vakaras. Nuo tų metų DULR pradėjo dar platesnę veiklą. Pirmininkas R. Skipitis 1938-39 m. buvo nuvykęs aplankyti lietuvių Pietų Amerikoje.

Kongrese dalyvavo keletas užsienio spaudos žmonių. Lietuvos Žurnalistų Sąjunga surengė

(Nukelta į 4 psl.)

Chicagietis adv. Jonas Bagdžitnas-Borden, ALT S-gos narys, dabar jau miręs, 1938 m. suorganizavęs Amerikos lietuvių sportininkų kelionę į Lietuvą, ten vykstančios olimpiados progą, Kauno stoty buvo pasitiktas olimpiados rengėjų. Nuotraukoje antras iš kairės: adv. Skipitis, dabar gyvenęs Chicagoje, adv. Jonas Bagdžitnas-Borden, A. Latėnas, dabar gyvenęs Los Angeles ir kiti.

Mums rašo

VIS DAUGIAU ETIKŲ...

Bolševikų propagandai metų metais bendrai ir paskirai dergiant užsienio lietuvių buržujų, reakcionierių, fašistų, žudikų ir hitlerininkų gražbylostėmis, man irgi ačiū Dievui teko tų puošmenų dalies duoklė.

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (47)**PRIE SUKULTO PUODO**

1945–48 metai Lietuvoje buvo vieni iš nepaprastiausių mūsų tautos istorijoje – žiaurių, atkaklių, desperatiškų kovų už laisvę metai. Kova ėjo dar ir vėliau, maždaug ligi 1952 m., po ko palengva gėso užsilikusios pavienių partizaninių židinių sunaikinimu. Tą laikotarpį teisingai galime vadinti Lietuvos laisvės pilietiniu karu, kuris kilo ir vyko gaivališkai ir savo aukščiausią įtampą buvo pasiekęs anuo pirmuoju trimečiu. Tai laikotarpis, kada, kaip buvo įprasta sakyti, išskyrus didžiuosius miestus, daugelį Lietuvos provincijos sričių dienomis valdė rusų kariuomenė ir okupanto pareigūnai, o naktimis – laisvės kovotojai, dar vadinami partizanais, miško broliais, žaliūkiais ir kitaip.

Tas trimetis turėjo būti labai baisus Lietuvos kompartijai, visiems raudoniesiems kvilingams ir stribams. Jie jį pavadino buržuazinių, arba nacionalistinių "banditų" siautėjimo laikotarpiu, kartais dar prijungdami ir hitlerininkų pažymini, – ir nepamiršta ligi šiandien. Tie košmariški metai vis gyvi jų "liaudies kovų istorijos" aprašymuose, dėl jų vis pykčiu liepsnojama spaudoje, literatūroje, kurtais filme. Apie juos užsimena beveik kiekvienas Amerikon atvykęs politiškai orientuotas sovietinis turistai, lyg būtų išėjęs specialų kursą, nes vis panašiai pasakoja. Banditai buvę nežmoniškai žiaurūs, sadistai, be jokio reikalo žudę žmones, naikinę savo tautą, kaip visiški politiniai bepročiai. Žinoma, nieko kito nelikę, kaip ir juos visai išnaikinti. Taip girdėjau kalbant net jaunus turistus, kurie anuomet buvo dar vaikai ar vos gimę.

Žinoma, nutylima, kad "banditai" kovojo už Lietuvos laisvę, priešinosi NKVD divizijoms ir saviems išgamoms ar kad jie iš viso turėję kokią nors teisę priešintis. Bet kad jie drįso aktyviai siekti Lietuvai laisvės, tuo pačiu jie virto išnaikintinais nusikaltėliais. Net ir užsienio laisvųjų lietuvių spaudoje šiandien sutinkame panašių okupanto infiltruotų idėjų. Esą ta kova už laisvę buvo pražūtinga, beprasmiška, kenksminga tautos gyvybei ir net nemorali.

Sąžinės išbandymo metai

Tuo tarpu paliekant šį klausimą nuošalėje, tekstų sutikti, kad anas laisvės kovų laikotarpis buvo tikrai baisus, žiaurus ir "nemoralus" iš visų pusių. Tokie dažniausiai kaip tik ir būna visi pilietiniai karai. Bet ir tiems, o tai reiškia daugumai tų, kurie šiame kare stengėsi išlikti "neutralūs" arba tik iš viso kaip nors išlikti, laikotarpis buvo taip pat ne mažiau baisus ir tragiškas. Naktį juos spaudė ir kurtais terorizavo žalieji miško broliai, o dieną – plačiosios tėvynės raudonieji broliai ir jų vietiniai broliukai.

Laisvės kovų sąjūdžio vienaip ar kitaip negalėjo išvengti ir didžiųjų miestų lietuviai, darbo inteligentai, krašte likę kultūrinis elitas. Miškų broliai turėjo savo pogrindį ir miestuose, palaikę ryšius, prašė pagalbos iš mūsų mokslo žmonių, inžinierių, gydytojų, rašytojų, menininkų, muzikų, poetų, aukštųjų dvasininkų. Kas kiek prisidėjo ar simpatizavo, šiandien dar ne viskas aišku ir dar per anksti tyrinėti. Bet sovietinė policija pati labai aiškiai parodė, kas anuo metu "nusikalto" simpatizavimas laisvės kovotojų "banditizmui" arba bent kas tuo buvo įtartas ir apkaltintas. Visa eilė žymių ar mažiau žymių Lietuvos kultūrininkų, kai kurie niekad politikose nedalyvavę, visai nekaringo temperamento, vistiek buvo suimami, kalinami, ilgiems metams Sibiran ištremti, jų tarpe net tokie ryškūs kairieji specialistai, kaip K. Jakubėnas, K. Boruta, H. Lukauskaitė ir kiti.

Tas laisvės karo laikotarpis nebuvo tik žiaurus, abipusis ir "beprasmiškas" teroras (ne, savo prasmės turėjo abi pusės!), bet kartu lyg ir visos tautos išbandymas, tautinės ir žmogiškosios sąžinės testas. "Niekas nenorėjo mirti", kaip sako sovietinės filmas, – nei mirti iš viso, nei juo labiau beprasmiškai. Bet daugelis lietuvių turbūt giliausiai jautė, kad kitaip nebuvo galima, kad nesiangažuoti būtų nepadoru ir nedora pasiduoti vergijos likimui, kad vergo gyvenimas nevertas gyvenimo, kad reikia priešintis, reikia kovoti, reikia nepritarti, kad didingam tautos laisvės idealui ir laisvų žmonių gaivališkai kovai negalima nepritarti...

...ir "persiorientavimai"

V. Mykolaitis Putinas širdies gilumoje tikriausiai irgi pritarė laisvės kovai. Bet jis išliko nepalietas nei kalėjimo, nei tremties, nes sutiko sumokėti okupantui duoklę už jam galimus primus. "Nusikaltimus". Gal ir ne duoklę, kaip dabar sakoma, bet kad tai buvo jo būdo bruožas. Kaip dramos režisorius Borisas Dauguvietis, taip ir

Putinas buvo specialistai, kai reikia ir jeigu būtina reikia, "dar kartą persiorientuoti".

Putinas persiorientavimą atliko ilgai negaidamas, 1946 metais, gal verčiamas, bet sutikdamas viešai pareikšti, sovietinių rašytojų susirinkime, kad jis nesimpatizuoja "banditizmui". Priešingai, jam priimtina "tarybinės komunistinės santvarkos atrama ir jos aktualiųjų reikalai... Smerkti, kas smerktina, daryti, kas darytina... Reikia nuoširdaus įsitikinimo, kad čia, o ne kitur yra tiesa, kad tokia, o ne kitokia linkme eina visatos ir žmonijos raida" (1)... Ir tai "visatos raidai" parodyti jis parašė keliolika "tarybinės" ideologijos eilėraščių.

Miegodamos užsienin pabėgusių buržuazinių nacionalistų lovoje ir valgydamos jų paliktais šaukštais, sugrįžusios iš Rusijos į Vilnių vėnclovo ir cvirkos, tokios neramos ir pridrebėjusios pilietinio karo metu dėl savo kailio, šiuo Putino "dvasiniu sustiprinimu" buvo labai patenkintos ir reiškė dėkingumą taip pat "nuoširdžiu ir giliu įsitikinimu".

Metams nepraėjus po nuoširdaus įsitikinimo visatos ir žmonijos raidos tiesomis, 1947 m. gruodžio 11 d. Putinas rašo Vokietijos pabėgėlių stovykloje patekusiai savo seseriai laišką tokiu patologiškumu ir nuoseklumu. Šį laišką sesuo dabar davė paskelbti "Lietuvių Dienoms" (1968 m. gegužės mėn.), kaip pirmą Putino laišką po karo į užsienį.

"Gyvenimo nepasuksime"

Tuo laikotarpiu panašių laiškų į užsienį pabėgėliams rusai leido rašyti gana daug, ieškant "dingusių" šeimos narių ir kviečiant juos grįžti atgal. Be abejo, tai būta ne be valdžios paskatinių. Tačiau visi tokie valdžios patikrinti ir nekartą gal padiktuoti laiškai būdavo ne to paties turinio. Kai kurie kvietėjai taip sąmojingai parašydavo laiškus ir sudėstydamo kviečiamajam žinomas aplinkybes, kad jų prasmė atrodydavo neįtartina okupanto cenzoriui, bet aiški laiško gavėjui: labai kviečiu grįžti namo, tik tu nebūk varijotas ir dabar negrįžk, nes atsidursi Sibire arba po velėna...

Putino laiške, deja, jokios tokios simbolikos nematyti. Mūsų šeimoj viskas tvarkoje, grižk, sesute, labai laukiam, – rašo jis. Pasinaudok grįžimo lengvatomis, tau nieko bloga neatsitiks, nes nesikokia nusikaltėlė. Rojaus nesiūlome, bet jei norėsi ir tarnybą gausi. Vietos užteks, atostogausim prie Vilniaus gražioje vietoje, kur yra Akademijos vila. Grižk, nes aišku, kad beteisų emigrantų gyvenimas ne lengvės, bet sunkės.

O pati svarbiausia laiško vieta ta, kur Putinas nuogai vėl išdėsto savo filosofiją apie gyvenimo raidą: "...neklusyk paskalų. Gyvenimo mes nepasuksime. Jis eina ir eis stumiamas didesnių jėgų. O mūsų pareiga – būti savo žemėje ir savo tautoje ir dirbti tai, ko reikalauja gyvenamasai momentas. Kitaip, gyvenimas nuriedės savo keliu, o mes taip ir likime prie sukulto puodo"

Gal teisingas simbolis savo ir tautos sudaužytam gyvenimui, bet vargu skoningas.

Daug ir per maža

Šis pirmas po karo Putino laiškas į užsienį yra vienas iš liūdniausių ir kaip istorinis dokumentas, gal vienas iš blogiausių jo gero vardo atminimui. Tokio turinio pareiškimai ir jų filosofija dar gali būti suprantami ir teisinami Lietuvoje, kur rašytojas turėjo prisitaikinti ir reikšti mintis, kaip reikalingas "gyvenamasai momentas" (iš tikrųjų, ne momentas, o okupantas ir jo kvilingai). Bet jie virsta be galo nykūs, kai tokios "sukulto puodo" ir svetimųjų stumdymo teorijos rašomos į užsienį pabėgusiui nuo enkavedistinio košmaro seseriai. Abejočiau, ar buvo gerai apgalvotas sumanymas šį laišką paskelbti viešumai kaip tik dabar, kada po jo mirties dedamos pastangos rašytojo kančiai ir jo "gyvosios rezistencijos" didybei išryškinti. Kančios čia gal ir daug, bet didybės – baisiai maža.

Tačiau, kaip dokumentas, toks Putino laiškas yra labai būdingas, idomus ir vertingas, ir rašytojo sesers nusistatymas jo nesunaikinti, nenutylėti, viešai paskelbti galbūt yra garbingas. Tai dokumentas, rodantis be falsifikacijos, kaip ir iki kokio laipsnio bolševikinėje sistemoje vyksta žmogaus laužymas, smegenų perplovimas, idėjų bei vertybių degradavimas, sukulto puodo trupinimas į miltus.

Atsilaikyti ten prieš trupinimą tada buvo bepalikusi tik viena šviesi kibirkštėlė – "pareiga būti savo žemėje ir savo tautoje". Vienintelė išmintis tarp stipresnių stumdančių jėgų, kur dar galėjo glūdėti savotiško didvyriškumo įstanga. Neabejotina, kad Putinas jos siekėsi, tuo nors truputį gyvenimo saulėleidyje pateisindamas savo kelią ir buvimo prasmę.

BRONYS RAILA

tuvius tautinei sąmonei išlaikyti, ir dvasinei kultūrinei ir ekonominei veiklai išplėsti.

Lietuvoje įvyko tik tas vienas Pasaulio Lietuvių Kongresas.

LIETUVOS SPORTININKAI AMERIKOJE

Atsilyginimui amerikiečiams, 1937 m. DULR atsiuntė mums Lietuvos krepšinio komandą iš 16 vyrų, su Kūno Kultūros Rūmų direktorium V. Augustausku. Rungtynės rengta tose kolonijose, kur veikė lietuvių krepšinininkai.

Viena didžiausių iškilnių ta proga įvyko Clevelande, liepos 25–26 d. su plačia programa Lietuvių Kultūriniame Darželyje, su koncertu, krepšinio žaidimu, su banketu saviems ir Lietuvos sportininkams ir svečiams. Svečiai ir sportininkai buvo supažindinti ir su Clevelande vykusia Didžiųjų Ežerų paroda tą vasarą.

Su sportininkais, kartu ir paskirai, važinėjo keli Lietuvos žurnalistai, Lietuvos Aido redaktorius Vytautas Alantas, Gricius ir kiti. Lankėsi Seimo vicepirmininkas A. Gilvydis ir Seimo prezidiumo pirmas sekretorius Mečys Kviklys. Jie du aplankė daugelį kolonijų su pranešimais apie Lietuvą, žymesnius veikėjus apdovanojo A. Šapokos Lietuvos Istorija ir gražiais rankdarbiais.

Amerikiečių sportininkų ryšininkas su svečiais sportininkais buvo chicagietis adv. Jonas Bagdžiūnas. Jis sukėlė reikiamas lėšas 11-kai Chicagos sportininkų, kai jie vyko į Lietuvą.

Po to, 1938 metais, vėl amerikiečiai vyko į Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukakties iškilmes.

ISKILMINGIAUSIAS -- IR PASKUTINIS METAS

Tai buvo 30 metų atgal, 1938 metais. Tą vasarą rengta Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties minėjimas, Pirmutinė Lietuvos Tautinė Olimpijada, Dainų Šventė, su svečiais sportininkais iš Amerikos, su Chicagos Pirmyn choru ir keletu svečių artistų iš Amerikos.

Laimei, gerai kad tas rengta nelaukiant 25 metų sukakties.

Į Lietuvą suvažiaavo daugybė amerikiečių sportininkų atletų, vyrų ir mergaičių rungtynių

nėms su Lietuvos sportininkais.

Dainų Šventės dalyje, Chicagos Pirmyn Choras, vadovaujamas K. Steponavičiaus, koncertavo Klaipėdoje, Palangoje ir Kaune.

Olimpijada vyko Kaune, Vytauto kalne, prasidėjo iškilmė liepos 16 vakare Karo Muziejaus sodelyje padėjimu vainikuoti prie Nežinomo Kareivio paminklo, ugnies nuo aukuro paėmimu ir sportininkų estafete nuėsimu į aikštę, ten uždegimu aukuro, kuris degė visą Olimpijados laikotarpį.

Tai buvo pirmutinė ir paskutinė Lietuvos Tautinė Olimpijada, nors manyta rengti toliau kaskeinti metai.

Gražioje 74 puslapių Olimpijados programos knygelėje yra išspausdinta visame puslapyje Olimpijados vyriausiojo globėjo, Prezidento Antano Smetonos pareiškimas:

"Jaunimo žaismai nėra tuščias laiko leidimas, jie yra svarbiausios auklėjimo priemonės, kuriomis turėtų būti harmoningai lavinamos jaunimo fizinės ir dvasinės jėgos".

Lietuvoje...

• ŽEMĖS ŪKIO Akademija Kaune liepos 26 d. išdavė 170 diplomų. Diplomai šiuo atveju buvo ne agronomų, o inžinierių – mechanizatorių, ekonomistų, buhalterių ir hidromeliatorių.

• LIETUVOJ esą suskaityta 529 gulbės. 130 porų gulbių išperėję jau niklius. Pernai gulbių buvę 450, užpernai -- 430. Gulbės Lietuvoje išsi-sklaidžiusios 73-juose ežeruose bei kitokiuose vandens baseinuose. Daugiausia jų Žuvinto ežere (144), kurį jau ima vadinti "Gulbių ežeru". (E)

• TRAKUOSE, pasirodo, nėra nė vienos benzino "kolonėlės", nors Trakai jau kadaį stengiasi būti viena iš turisčių lankomųjų vietų. Įstaigos ar imonėlės, turinčios motorvežimį, laiko benzino atsargų sandėliuose. Toks ligoninės sandėlis buvo išsidedęs. Pasibaigę palyginti laimingai, nes statinės (i kurias kaip tik buvo pilamas benzinas) nesprogo. Tai sudarė progą reikalausti įtaisyti Trakuose nors vieną benzino pardavimo stotelę ("kolonėlę"). (ELTA)

PATS LAIMĖSI IR KITIEMS PADĖSI!

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania vykdo dovanų bilietų platinimo vąj. Laimėtojams skiriama šios dovanos:

AUTOMOBILIS — 1968: SPALVOTA TELEVIJIA, IR FILMAVIMO APARATAS.

Bilietu kaina: šeši bilietai knygelėje už 5 dolerius, atskiro bilieto kaina — vienas doleris.

Dovanų traukimas įvyks 1968 m. lapkričio mėn. 17 d. Kviečiame visus korporantus ir bičiulius ne tik patiems pirkti laimėjimų bilietus, bet ir platinti. Taip pat kviečiame visas organizacijas talkininkauti bilietų platinime ir sau užsidirbti nemažą sumą pinigų, nes korporacija organizacijoms, platinančioms laimėjimų bilietus duoda 40% nuo parduotos bilieto sumos. Tad visi prie laimėjimo!...

Bilietų gavimo reikalu prašome kreiptis į korporacijos išdininką — Bronių Kasakaitį, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629.

L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

APIE BENDRAVIMUS SU LIETUVA SENIAU...

(Atkelta iš 3 psl.)

mums vaišes savo viloje Giruliuose netoli Klaipėdos, ten važiam auto-busu. Posėdis ir pietis

buvo Viktorijos viešbutyje Klaipėdoje. Svečių buvo ir vienas žymus buvęs amerikietis spaudos žmogus, B.K. Balutis,

tada jau Lietuvos ministras Londone, parvykęs vasarai atostogų į Lietuvą.

Užsienio spaudos žmo-

nes buvo pasikvietęs vaišėms ir žymus Lietuvos spaudos asmuo, Prezidentas Antanas Smetona, prezidentūroje.

Kongresas įsteigė Pasaulio Lietuvių Sąjungą, organizuoti pasaulio lie-

Kelionė į VLIKo pirmininko sodybą

Emilija Čekienė

Po ilgų, šaltų, nuolat lyjančių pavasario dienų išaušo saulėtas sekmadienio vasaros rytas, su nekantrumu ir gamtos ilgesiu taip lauktas New Yorko didmiesčio ir jo apylinkių gyventojų. Vos tik saulutė ėmė kilti ir veržtis pro uždengtus miesto gyventojų langus, namų šeimininkės džiaugsmingai kilo iš patalų žadindamos šeimos narius skubiai rengtis, nes atėjo taip laukta vasaros diena vykti į gamtą, į pajūrį, proga aplankyti toli už miesto išikūrusius draugus bei pažįstamus.

Kad ir kaip visi skubėjo būti pirmaisiais kelyje, bet jau 9 val. ryto, kada ir mes išskubėjome iš namų, automobiliais buvo užsikimšę visi pagrindiniai keliai. Kaip Lietuvos vieškeliais pėsčiųjų ir važiuotų virtinės marguliuodavo įvairiaspalvėmis skarelėmis ir moterų suknelėmis būriais traukiant į atlaidus, taip čia nuo saulės blizgančios įvairiaspalvės auto mašinos pamazū šliaužė į gamtą grynų oru atsikvėpti, sveikatos sustiprinti.

Ir taip, vos išėję į greit kelį keletai mylių, sustojom automobilių jūroje, kol pagaliau gavom proga pasukti į šunkelį ir pra dėti normalią poros valandų kelionę pas vasarojančių su šeima VLIKo pirmininką dr. J.K. Valiūną Duke Farm, Southampton, Long Island.

Artėjant į eilę kurortinių miestelių, keitėsi, gražėjo gamtos vaizdai. Čia kalnelis tarp slėnių didingai dairosi pasistiepus iš pušų ir lapuočių medžių, kurių kvapas maloniai kutena pravažiuojančių nosis, kitą pusęj matosi tyvuliuojančio saulės spinduliuose blizgančio jūros vandens paviršius, toluoje susi-

liejantis su dangumi, o pravažiuojančiam skleidžiantis malonia vėsūma.

Protarpiais važiuoji šimtamečių žydinčių ir stiprų malonų kvapą skleidžiančių liepų alėja. Ir kaip neapsakomai maloni nuotaika apima, pamačius šalia kelio banguojančių rugių, kviečių ir žydinčių bulvių laukus, matytus savotėviškės laukuose.

Greit ir laimingai atvykom į šią puikią Southampton vietą prie pat ligoninės, nuokurios, kaip mums buvo sakyta, yra 5 min. kelio ligi Duke Farm. Trečioj farmoj sustojom ir jau paklausiau ar jie kartais nežino, kur čia dr. Valiūnas gyvena.

-- Žinoma, pažįstu jie mūsų klijantai, čia daug vasarotojų atvažiuoja maisto produktų pirkti. Čia visai arti, atsakė. Ir taip suradome pagaliau aukštų, kvapių medžių pavėsyje, netoli jūros krantų pasislėpusią Duke Farm, susidedančią iš 6 skirtingai atrodančių mažų vilų, baltai ir pilkai išdažytų, viduje meniškai dekoruotomis sienomis ir apstatymu. Įėjus į muziejaus namelį pamatai, kad čia glūdi gili ir turtinga praeitis, kad čia prabangoj gyvenę senieji palūzo, pavirto, kaip medžiai audros išplėšti, ar gal kitur išsikėlė, o jų ainiai gal kur nors kitur savo lizdus susikūrė.

Viduryje aikštės saulės spinduliuose mėlynai mirgančiais atspalviais žvilga maudymosi baseinas, kuriame tuometu lenktyniauo trys jaunieji plaukikai. Toliau matėsi šios vilos praeitį liudyjantis didis bronzinis paminklas, dar toliau teniso aikštė, o aplink visur žolynai ir įvairių spalvų gėlės: mėlynai smulkučiai žiedai,

geltonos, baltos ir skaisčiai raudonos, kaip Lietuvos laukų aguonėlės, kas ten sužinos jų visų pavadinimus. Tam reiktų patyrusio botaniko. Oras sklindinas auksinės saulės kaitros, įvairiausių žolynų ir medžių kvapų, gaivinančių žemės praeivį -- žmogų.

Paėjus toliau į pakalnę vandenyje pilna aje-rų su didžiuliais, į viršų kyšančiais "Vilko dalgiais".

Pasigrožėję puikiais gamtos vaizdais susėdome pavėsyje pailsėti ir tuč tuojau iš to pasakiško pasaulio nuklydome į karštas gyvenimo tikrovės diskusijas, kuriose itin gyvai reiškėsi kartu čia pas dukrą ir žentą Valiūnus apsigyvenę jos tėvelis, nepailstamas visuomenės darbuotojas dr. Domas Jasaitis su žmona. Nors jis neseniai grįžęs iš ligoninės po širdies smūgio, bet jaučiasi gerai, seka lietuvišką spaudą ir apgailestauja, kad dėl sveikatos dar pats negali tęsti spaudos darbo.

Bediskutuojant įvairiais lietuvių klausimais ir problemomis nė nepajutom, kad saulė jau didelė, raudona ir slepiasi toli už medžių viršūnių, gėlių žiedai pradėjo merktis ir vėsuma nuo jūros ėmė dvelkti, paukščiai visą dieną įvairiais balseliais čiulbėję nutilo ir mes patraukėme namo su mintimis, kad lietuviai, nežinint kokiame pasaulio krašte begyventų, net poilsio ar atostogų metu nesustoja rūpintis savo tautos reikalais, apie juos galvoti, jais gyventi. Ir VLIKo pirmininkas čia atostogaudamas ir savaitgaliais atvykdamas pasirūpino, kad Southampton vietos laikraštyje būtų plačiai paminėta Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktis ir jam taip pavyko.

NAUJA KNYGA MŪSŲ MAZIESIEMS

Tik ką išėjo iš spaudos Pr. Imsrio nauja eilėraščių knyga mūsų mažiesiems — "TEVIŠKĖLĖ AŠ REGIU".

Knyga tinka ne tik pasiskaitymui, bet, svarbiausia, ją lengvai išmokinama deklamuoti nekomplikuotais žodžiais parašytus patriotinius ir vaikams pritaikytus eilėraščius.

Knyga iliustruota, 40 psl. Kaina 1 dol. Išleista autorius 1968 m. Sukrauta Vilties leidykloje — 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Vasara prie Lk. George, kur yra liuksinė p. Slivynų vasarvietė.

V. Maželio nuotrauka

KAIP GYDO PROTO LIGŲ GYDYTOJAI?

Klausimas svarbus visiems. Kodėl? Dauguma žmonių klaidingai vaizduoja dvasios ligų gydytojo darbą ir daro sau žalingus sprendimus. Vieni netiki kad toks gydytojas galėtų jų negaliojančiai dvasiai ką nors gero padaryti. Kiti vėl laukia kone stebuklų iš tokio gydytojo. Ir viena ir kita yra klaidinga. Bet pirmučiausia klausimas: kas gi yra, ar gali būti dvasios ligų gydytojas? Tėvai gali būti savo vaikų dvasios gydytojais. Taip pat žmona vyrui ir vyras žmonai. Gali būti ir bet kurios religijos dvasiškis. Juk nemažai organizacijų turi savo dvasios vadus, arba tikriau sakant, dvasinės sveikatos saugotojus. Šiame rašinyje paminėsiu tik tris ar keturias tokių gydytojų kategorijas. Psichiatras — medicinos gydytojas, turintis dvasios ligų gydymo diplomą. Klinikinis psichologas. Rečiau: socialinės srities darbuotojas. Ir dar viena kategorija be specialaus pasirušimo: tai asmenys, kuriems pavedamos ribotos pareigos dvasios ligonių gydymo srityje — specialistų priežiūroje.

Koks yra skirtumas tarp kūno ir dvasios ligų gydytojo darbo? Kūno ligos prislėgtas asmuo noriai (žinoma, yra išimčių) eina pas gydytoją, nuoširdžiai ir atvirai jam pasakoja savo skausmus ir dažniausiai tiksliai pildo gydytojo patarimus. Dvasios ligonis, dažniausia nesijaučia kad jis "keistai" jaučiasi ir elgiasi.

Garsus Amerikos psichiatras profesorius Dr. Thomas S. Szasz parašė knygą įrodinėdamas, kad nėra proto ligų ir proto ligonių. Visa tai esą tik mitas. Taigi, dvasios ligo-

KAZYS SRUOGA, Ph.D.

nis dažniausia netiki, kad reikia gydyti jo dvasią. Jis paprastai tikisi, kad tas gydytojas, į kurį jis kreipiasi, padės jam taip susitvarkyti, kad jis bus visiškai priimtinas kitiems ir nebeturės sunkumų santykiuodamas su žmonėmis. Dvasios ligonis dažniausia nėra linkęs būti atviru su savo gydytoju. Kaikada pasakoja gydytojui visai išgalvotus dalykus apie save. Ir dvasios ligų gydytojas privalo sugebėti surasti tiesą.

Yra dar kitas didesnis skirtumas tarp kūno ir dvasios ligų gydytojo darbo. Kūno ligonis mažai arba visai nesidomi savo daktaro dvasios sąvybėmis. Priešingai, dvasios ligų ligonis labai dažnai "ima savo gydytoją į nagą". Jį užgaulioja, įtarinėja, suranda gydytojo esamus ir nesamus trūkumus. Taigi, dvasios ligų gydytojas privalo sugebėti pakelti visus ligonio užmetimus, be jokio pykčio ir pagiežos. Svarbiausia gi turi sugebėti spręsti apie ligonio dvasios stovį iš visų ligonio kalbų ir jo elgesio. Tai be abejonės reikalauja iš dvasios ligų gydytojo pakankamo išsimokslinimo ir plataus praktiško patyrimo.

Dauguma tos srities specialistų sutinka, kad dvasios ligų gydytojas patsai turi būti gerai psichiniai išanalizuotas ir ištirtas prieš savo praktikos pradžią ir tokius savęs tyrimus turi periodiniai pakartoti, jeigu nenori sau ir savo gydomiems ligoniams pakenkti. Bet dvasios ligų gydytojas negali būti išimtinai tobulybė. Jis nepajėgtų suprasti ligonio rūpesčių ir pergyvenimų. Negalima pamiršti, kad dvasios ligų gydytojo svarbiausias "vaistas" yra jis pats -- dvasios gydytojas. Savaime suprantama, kad jau išrašyti ir dar vis išrandami tos srities vaistai yra naujas ir galingas įrankis kovoje su žmogaus dvasios negalavimais. Ir vis dėlto, dvasios ligų gydytojas, kaip buvo taip ir yra pats svarbiausias vaistas. Kaikada tai rimtai, tai pusiau juokais sakoma, kad psichinė terapija (gydymas) yra liežuviu atliekamas gydymas. Techniškai imant tai tiesa. Tačiau gydytojas privalo žinoti kada ir

kaip kalbėti, kada tylėti ir mokėti klausyti. Mokėti susilaikyti nuo ligonio kaltinimo ar "pamokslavimo". Tas ligonio nepagydo. Reikia sugebėti tylėti, klausinėti ir aiškinti, kad pats ligonis suprastų, ko jam stinga ir ką jis turi daryti ar nedaryti. Aišku, kad tai labai švelnus ir sudėtingas uždavinys, kuri nespecialistui dažnai sunku įsivaizduoti. Kad būtų kiek lengviau suprasti pateiksiau čia poros ligonių elgesį su savo gydytoju-psichiatru.

Viena psichiatrė moteris pasakojo tokį įvykį. Ji gydė vieną vidutinio amžiaus intelektualinės profesijos vyrą, kurs buvo gan sėkmingas savo darbe, bet jo darbu kliudė įvairūs blogi nujautimai ir neaiškios baimės priepuoliai. Vieną dieną, kai ta gydytoja išaiškino savo ligoniui, ką reiškia kaikurie jo ligos pasireiškimai, ją pačią pagavo nenugalimas histeryinis juoko priepuolis. Ji turėjo išeiti iš to kambario kur buvo jos ligonis ir laukti, kol tas priepuolis praeis. Pasirodo, kaip ji pati aiškina, tas priepuolis turėjo šaknis jos pačios jaunų dienų pergyvenimuose.

Kitas įvykis. Viena jauna, gerai išauklėta ir giliai išmokslinka savo profesijoje moteris kreipėsi į gydytoją nusiskūsdama, kad jai nesuprantamos dvasios kančios ir savižudybinės mintys labai kliudo jos darbui ir ji buvo įsitikinusi, kad viskas, ką ji tik pradės daryti, baigsis blogai. Tą ligonę buvo išsiskyrusi su vyru po beveikio vedusiųjų gyvenimo. O dabar pajutusi nepakenčiamą vienumą ir ilgesį. Ji turėjusi artimesnių santykių su keletu vyrų, kurie dėl įvairių priežasčių negalėjo jos vesti. Ji pasidarė giliai melancholiška, seksualiniai neįjautri ar visai atbukusi. Po metų sėkmingo gydymosi, ta moteris užmezgė gan idomų flirtą su jaunu, patraukliu, bet vedusiu vyru. Vieną dieną atėjusi pas savo gydytoją ji šypsodamasi pasisakė, kad tas flirtas jai labai kankina ir erzina. Gydytojas, kiek pagal vojęs prasiitarė, kad jam neaišku, kodėl ji nenutraukia šitų jėkankinančių santykių.

Po šito įvykio pacien-tės dvasios stovis pradė-

(Nukelta į 6 psl.)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2787

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžių ir visų kitų Lietuvoje pagedidaujamų prekių labai priimamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

Priimami užsakymai automobilių, šaldytuvų, televizijos aparatų ir t. t.

KREIPITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PLANINGAS TAUPYMAS

4³/₄%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vienu metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5¹/₄%

Mokamas už vienu metų taupymo laktus nuo išdavimo datos. (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

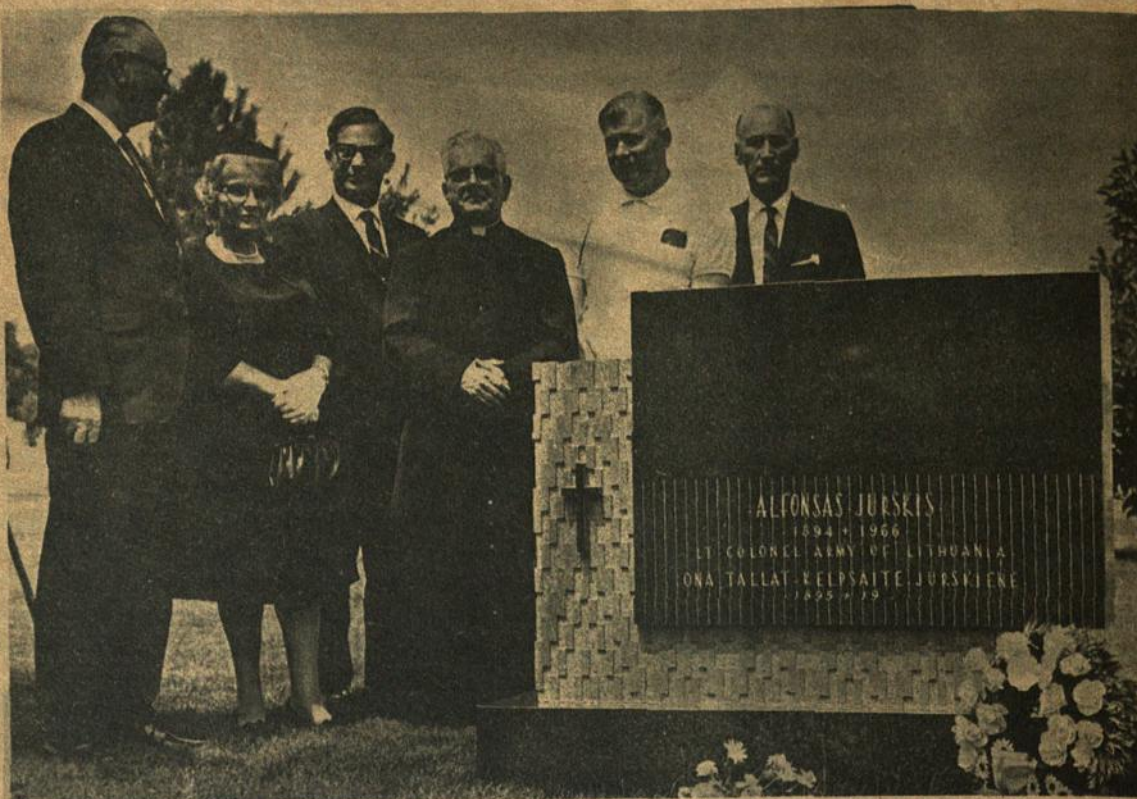
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Pašventinus a.a. prof. Alfonso Jurskio paminklą Prisikėlimo kapinėse, Cornwells Heights, Pa. Stovi iš kairės: prof. Jonas Puzinas, Ona Jurskienė, Balys Raugas, Šv. Andriejaus parapijos klebonas kunigas Jurgis Degutis, arch. Jonas Stelmokas ir plk. Vincas Šaudzis. K. Čikoto nuotrauka

PAŠVENTINO PAMINKLĄ

1966 m. liepos 31 d., Philadelphijoje mirė Alfonso Jurskis, buvęs Vytauto Didžiojo Universiteto docentas, elektrotechnikos katedros vedėjas ir technikos fakulteto prodekanas, Lietu-

vos kariuomenės pulkininkas leitenantas, nuo 1949 metų Temple Universiteto technikos instituto dėstytojas.

Dviejų metų sukakties proga, jo šeima pastatė paminklą Prisikėlimo kapinėse, Cornwells Heights, Pa. Paminklo projektą paruošė architektas Jonas Mulokas, gyvenęs Chicagoje. Paminklas yra iš juodo Suomijos granito.

Liepos 27 dieną, po iškilmingų pamaldų Šv. Andriejaus parapijos giedėjo Juzė Augaitytė, įvyko paminklo pašventinimas ir atidarymas. Į iškilmes suvažiavo visi šeimos nariai, giminės ir apie šešiasdešimt velionies artimųjų. Atidarant paminklą kalbas pasakė: Šv. Andriejaus parapijos klebonas kunigas Jurgis Degutis, JAV LB Pietryčių Apygardos pirmininkas Balys Raugas, prof. Jonas Puzinas, Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Phila. skyriaus pirmininkas arch. Jonas Stelmokas ir Lietuvių ve-

teranų sąjungos "Ramo-vė" Phila. skyriaus atstovas Antanas Impolėnas. J.P.

MIRĖ JONAS M. ŠVEDAS

Liepos 21 d. Oxford ligoninėje staiga mirė Jonas M. Švedas, vietos lietuviams gerai pažįstamas visos eilės organizacijų narys ir veikėjas. Po pamaldų Šv. Andriejaus par. bažnyčioje, liepos 25 d. palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse.

Pamaldas atlaikė kleb. kun. J. Degutis, asistuojamas kun. Batučio ir kun. Neverausko. Vyt. Macijauskui palydint vargonais, buv. Lietuvos operos solistė Juzė Augaitytė sugiedojė keturias giesmes, kurių tarpe buvo velionio labai mėgiama Schuberto "Ave Maria".

Gausus būrys artimųjų ir draugų velioniopalaikius palydėjo į kapines. Buvo daug gėlių, kurių prisuntė ne tik lietuviai, bet ir velionio kaimynai svetimtaučiai, su kuriais jis širdingai sugyveno North Philadelphijoje ar darbo Miesto savivaldybėje. Kiti draugai ir giminės užpirkė mišių.

J. Švedas buvo gimęs Philadelphijoje 1906 m. birželio 30 d. Trejų metų būdamas, sutėvais buvo grįžęs į Lietuvą ir per 20 metų gyveno Zemaitijoje. 1927 m. grįžo į Philadelfiją, kurioje visą visą laiką ir gyveno, apie 20 metų išdirbęs Miesto savivaldybėje.

Švedas dalyvavo Liet. Pašalpiname Klube, darydavosi Dariaus-Girėno Skridimui Remti komitete, Lietuvių Bendruomenėje (vienu metu buvo valdybos vicepirmi-

BEVERLY SHORES

• Dr. J. VALANTIEJAUS globojama Lituanikos Parko Beverly Shores gegužinė įvykusi liepos 27 d. praėjo gražiu pasisekimu. Doktoras ne tik kad leido naudotis visa savo sodyba, bei patalpomis, bet dar patipino liūtą, bezdžiones ir asiliuku traukiamą vežimėlį jaunimui linksminčiai. 16 pėdų aukščio klounas, iki ašarų juokinęs svečius, taip pat buvo dr. Valantiejaus sumanymas ir dovana gegužinės pasisekimui.

Svečiai, kurių tarpe buvo malonu matyti PLB pirmininką Juozą Bačiūną ir poniją, duosniai prisidėjo prie Lituanikos parko įkūrimo, pirkdami įvairius pramoginius bilietėlius.

Parko projekto eskizas paruoštas arch. E. Masiulio ir būsimos paminklo eskizai dail. J. Bakio sutelkę svečių dėmesį. Dail. Viktoras Petravičiaus paaukotą paveikslą laimėjo dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė.

• DR. K. AMBROZAITIS apsiėmė organizuoti lėšų telkimą Lituanikos parko, Beverly Shores projektui vykdyti. Tuo reikalu bus sudarytas plačios apimties fondas.

EUCHARISTINIS KONGRESAS

Popiežiaus privatinis sekretorius Povilas Marcinkus, kuris šiomis dienomis lankėsi Kolumbijoje ir peržiūrėjo visą programą, kurioje dalyvaus popiežiaus Povilas VI-sis.

Turimomis žiniomis Popiežiaus į Bogotą atskrenda rugpiučio 22 d. apie 11 val. ryto. Iš aerodromo popiežiaus vyks tiesiog į katedrą ir iš čia bus vežamas iki kardinolų rūmų. Pakelyje palaimins susirinkusią jį priimtį minią. Po pietų įvyks ceremonija Eucharistinio Kongreso specialioje koplyčioje, kur įšventins 138 naujus kunigus. Rugpiučio 13 iš ryto lankysis priemiestyje San Jose, kur pasakys kalbą Pietų Amerikos ūkininkams. Tą pačią dieną po pietų Apaštališkoje Nunciatūroje priims diplomatinį korpusą ir padarys

ninku) ir respublikonų klubuose. Po II Pas. karo, į Philadelfiją atsikvietė savo gimines iš Vokietijos bei padėjo šimtams Philadelphijon atvykusių lietuvių susirasti darbus ar butus. Būrelis dėkingų lietuvių, jo atminimui, Lietuvių Fondui sudėjo \$215.

Dail. Viktoras Petravičius padovanojo savo kūrinių Nepriklausomybės paminklo statybai Lituanikos parke Beverly Shores, Ind. Nuotraukoj iš kairės: Lituanikos parko planuotojas arch. E. Masiulis, komisijos narė M. Ambrozaitienė ir dail. Viktoras Petravičius.

ČEKOSLOVAKIJA LIETUVOJE TEBĖRA MIŠLĖ...

Čekoslovakija Lietuvoje tebėra mišlė. Nei vietiniai laikraščiai, nei vietiniai komunistų vadai neprasitaria nuo savės jokios nuomonės. Laikraščiai pakartoja tik tai, kas viešai parašyta Maskvoj, be nė vieno žodelio iš savo pusės. Komunistai apie tai šnibžda tik uždarose savo pareigūnų susirinkimuose.

Liepos pradžioj keliose didesnėse Vilniaus ir Kauno įmonėse buvo apie tai kalbėta ir viešuose, tam tyčia sušauktuose susirinkimuose. Tada skaitė "raminanti" čekų komunistų milicijos viršininko laišką, kuriame buvo žadėta ištikimybė "nesuardomai Tarybų Sąjungos ir Čekoslovakijos tautų draugystei". Kalbėjo apie tą laišką ir rašė atsakymus supadrasinimais laikytis prieš "pavojų". Poto -- visiškai, ilga tyla. Tik liepos 18 rytą visi gavo iš laikraščių paskaitytą, ką Varšuvoj posėdžiavę vadai parašė į Prahą. Čia pirmą kartą Lietuvoj žmonės galėjo atvirai ir garsiai pasiskaityti apie daugelį

priemintą spaudos atstovams.

Popiežiaus pareiškė pageidavimą, kad jam neruoštų specialiaus sosto, bet panaudotų iš Bogotos kardinolų rūmų paprastą kėdę.

Monsinioras Povilas Marcinkus pasikalbėjime su vietos žurnalistais pareiškė, kad Popiežiaus iš viso Bogotoje pasakys 5 ar 6 pranešimus ir, galbūt, visus ispanų kalba. Be to aplankys Bogotoje 8 bažnyčias. Taip pat popiežiaus atidarys Pietų Amerikos vyskupų konferenciją, kuri įvyks Medeline. Popiežiaus aplankys Kolumbijos prezidentą Carlos Lleras Restrepo.

Į Eucharistinį kongresą iš viso pasaulio atvyks daug turistų. Jau dabar stropiai organizuojamasi, kad turistams netrūktų apsigyvenimo vietų, o svarbiausia, kad nepritrūktų maisto.

Numatoma, kad Kongrese dalyvaus nemaža lietuvių iš Amerikos ir kitų kraštų. Kad lietuviai būtų tinkamai priimti ir kad jie galėtų gerai pasirodyti, Kolumbijos lietuviai jau dabar tam ruošiasi. Tuo reikalu iš Medellino į Bogotą išvyko kun. Tamošius, kuris tarsis su mūsų generaliniu konsulu dr. Siručiu ir kun. Mankeiliūnu dėl lietuvių pasirodymo Eucharistiniame Kongrese.

K. Klastauskas

dalykų, girdėtų tik iš gandų. O ten buvo parašyta, kad Čekoslovakijoje yra "reakcinių jėgų", kurios aiškiai ketina likviduoti vadovaujantį partijos vaidmenį; kad socialdemokratams siekia atkurti Čekoslovakijoje savo partiją ir perimti vadovavimą; kad revizionistai užėmė spaudą, radiją ir televiziją; kad "reakcija" paskelbė naują politinę platformą ("2000 žodžių"), kurioje skatinamos riaušės ir streikai; ir kad Čekoslovakijos komunistai nesigina nuo visų tų pavojų...

Koks kam buvo išpuolis iš to laiško, vietiniai laikraščiai nieko neprasitarė: atspausdino laišką, kaip apmokėtą skelbimą, ir viskas. Tik po dviejų dienų vėl panašiai atspausdino ir PRAVDOS (iš Maskvos) aiškinimų vertimą. Tuo pačiu metu buvo pranešimas, kad liepos 17 d. Maskvoj įvyko partijos centro komiteto posėdis, kuriame ir Sniečkus kažką kalbėjo. Liepos 18 jau įvyko vietinio "partinio aktyvo" susirinkimas Vilniuje, kur jau iš Maskvos parsiskridęs Sniečkus papasakojo, kas ten kalbėta. O liepos 20 dieną "partijos aktyvo" susirinkimai vienu metu įvyko visuose Lietuvos miestuose ir rajonų centruose. Pranešime apie juos irgi tik tiek prasitarta, kad visi juose žadėję "padėti broliškosios Čekoslovakijos komunistams ir darbininkų klasei apginti socializmo iškovojimus nuo reakcijos pasikėsimų" ir "pareiškė ištikimumą, kad... Varšuvos susitikime priimtas laiškas... padės stiprinti socialistinę stovyklą".

Liepos 24 d., tačiau, vėl buvo perspausdintas straipsnis iš PRAVDOS, iš kurio jau buvo matyt, kad Varšuvos laiškas nepadeda. Kad jo pasiūlymai Prahoje "iš esmės ignoruojami". Kad Prahaj viešai keliamas reikalas "peržiūrėti užsienio politiką". Ten jau paminėtas ir partijų viršūnių susitikimo reikalumai. Liepos 27 d. -- paties Jurijaus Žukovo straipsnis, vis iš PRAVDOS. Čia jau buvo papildos visos Čekoslovakijoje kaistančios žarijos. Bet TIESA savo rankomis prie tų žarijų neprisilietė...

(ELTA)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMĄ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ATGAIVINAMA L. K. MINDAUGO DRAUGOVĖ

Pilėnų Tunto vadijos pasitarime, įvykusiame liepos mėn. 3 dieną, 1968 metais, nutarta atgaivinti L.K. Mindaugo d-vę, į kurią bus primami lankantieji aukštesniąją mokyklą (High School) jaunuoliai.

Draugovės globėjopareigas sutiko eiti Vytautas A. Staškus, buvęs Pilėnų Tunto tuntininkas. Rudenį į draugovės darbą paruošti jaunuolius į skautus vyčius, prižadėjo įsijungti prityręs skautas vytis s. Algis Mulionis. Pirmojoje draugovės sueigoje draugininko pareigoms išrinktas Algis Nasvytis, pavaduotojas -- Kastytis Giedraitis, sekretorius -- Ričardas Staškus ir išdininkas -- Kęstutis Karsokas.

Kadangi ne visi Pilėnų Tunto skautai turėjo progos šiais Jubiliejiniais Metais dalyvauti V-jė Tautinėje stovykloje, L.K. Mindaugo draugovė nutarė suruošti vienos savaitės stovyklą, kuri įvyks š.m. rugpiūčio mėn. 11-18 dienomis, New Wasaga, Ontario, Canada. Stovyklai vietą mielai užleido Toronto Tėvai Pranciškonių savo stovyklavietėje, New Wasaga, Ont. Draugovės skautai reiškia padėką Tėvui Pauliui Baktiui, OFM už galimybę stovyklauti Kanadoje.

Jaunuoliai, kurie norėtų įsijungti į L.K. Mindaugo d-vę, prašomi kreiptis pas Vytautą A. Staškų -- 486-4942, Algį Nasvytį -- 721-4181 ir Kastytį Giedraitį -- 944-6835.

• Maj. ALGIO ir VIDOS TALLAT-KELPSŲ pirmasis sūnus, Paulius Kazys Tallat-Kelpša gimė rugpiūčio 3 d., Clevelande, Western Reserve Universiteto ligoninėje.

• LB OHIO APYGAR DOS valdyba darbo sritimis pasiskirstė sekančiai: Dr. A. Butkus -- pirmininkas, Kazys Žiedonis -- vicepirmininkas ir organizacinių reikalų vedėjas, Jonas Virbalis -- vicepirmininkas ir kultūrinių reikalų vedėjas, Juozas Žilionis -- išdininkas ir švietimo reikalų vedėjas ir Vladas Knistautas -- sekretorius.

John F. Burgess, jaunas lietuvių kilmės politikas, pakviestas vadovauti tautybių skyriui respublikonų partijoje, su Tautybių Sąjūdžio pirm. Ralph J. Perk aptaria tautybių atstovų iškilmių eigą respublikonų konvencijos metu. Tautybių atstovų iškilmės vyko rugpiūčio 6 d., Eden Roc viešbutyje, Miami Beach, Fla.

JUNGTINIAM FINANSŲ KOMITETUI REIKIA LĖŠŲ

Laisvės Kovos metai jau persirito į antrąją pusę. Didžiuma užsibrėžtų darbų sėkmingai atlikta, o kiti dar laukia savo eilės. Buvome liudininkais labai pavykusios III Tautinių Šokių šventės, masinės jubiliejinės skautų stovyklos. Mūsų veiksniai išlygino kai kuriuos bendrą veiklą silpninčius nesklaidumus ir su pasiryžimu ir neatlaidžiai bei vienintįsiai siekia užsibrėžtų tikslų. VLIKo pirmininkas asmeniškai aplankė daugelį pasaulio kraštų, rado paramos mūsų bylai ir įtakingų draugų Lietuvai. Prieš akis -- Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, o vėliau -- VLIKo Seimas. Iš jų abiejų laukiame stipraus užsilaikymo ir konkrečių planų Lietuvos Laisvės kovai.

Bet visų planų ir visos akcijos didžioji sąlyga yra visos mūsų visuomenės plati ir duosni parama, moralinė ir materialinė. Tik tada, kai mūsų viršūninės organizacijos atsirems duosnia ir neskeptiška visų laisvų lietuvių parama, galėsime tikėtis stipresnės akcijos Lietuvos laisvei atstatyti.

Pasaulio įvykiai nestovi vietoje. Yra ženklų rodančių artėjančią aušrą Maskvos komunizmo pavergtai žmonijos daliai. Smurtas ir vergija ir jų palaikytojai susilauks savo teismo dienos. Griš laisvė ir Nemuno šaliai, jei jos vaikams nesiliaus dėl jos kovoję.

Clevelando JFK yra įpareigotas iki šių metų galo sutelkti Laisvės Kovos akcijai remti bent \$6,000.00. Iki šiol laiko dar tik maža šios sumos dalis yra surinkta. Didžioji mūsų visuomenės

dalys savo aukos dar nėra atidavusi. JFK supasitikėjimu kreipiasi į visus Clevelando ir apylinkės lietuvių prašydamas nedelsiant atsilipti su auka į JFK išsiuntintus laiškus. Jei dėl kokių priežasčių kas nors laiškų nebūtų gavęs, prašome auką atiduoti JFK atstovams kiekvieną sekmadienį po pamaldų Šv. Jurgio parapijos salėje, tiesiai pasistų.

Jungtinis Finansų Komitetas, c/o Dr. A. Butkus, 2370 Canterbury Rd., Cleveland, Ohio, 44118, arba įmokėti bet kuriame Superior Savings & Loan Assn. skyriuje į einamąją sąskaitą Nr. 27818.

Pas JFK išdininką F. Eidimtą po pamaldų taip pat galima įsigyti JFK išleistus ženklus ir didžiosios lietuvių dailininkų kūrinių laimėjimų bilietus.

AUKOS JUNGTINIAM FINANSŲ KOMITETUI

Iki 1968 m. rugpiūčio 1 dienos Clevelando JFK aukojo:

Per Vasario 16 dienos minėjimą \$ 432.00 (Aukotojų sąrašas paskelbtas Dirvos Nr. 39).

Po \$50.00 -- Dr. A. Butkus, Dr. J. Skrinska.

\$30.00 -- Dr. D. Degeys.

\$25.00 -- J. Krištolaitis.

\$22.50 -- LB Clevelando I-jė Apylinkė.

\$20.00 -- Dr. J. S. Kriaučiūnas, Dr. J. ir D. Maurukai

\$15.00 -- V. Kasakaitis, S. ir M. Melsbakai, P. Mikoliūnas, Dr. Z. Sabataitis.

\$10.00 -- P. Aleksandravičius, S.P. Ambrzevičiai, S. Astrauskas, A.

Barzdukaitė, J. Budrienė, T. Dulieba, Dr. V. Gruzdis, V. Juodvalkis, Dr. V. Karoblis, K.S. Karpius, J. Lepeška, Dr. A. Miliauskas, M. Mikonis, St. Nasvytis, XY, V. ir S. Rutkauskai, Dr. P. Stungys, J. ir M. Švarcai, O. ir P. Žilinskai.

\$5.00 -- M. Balys, V. Bartuška, P. ir N. Bieliniai, P. Drabišius, V. Geležiūnas, J. Kaklauskas, P. Kliorys, J.J. Kunavičiai, E. Martinienė, V. Matulionis, F. Modestavičienė, A. Nasvytis, V. Plodžinskas, V. Račkauskas, B. Rėkus, V. Šukienė, J. Vaičius, E. Varekojis, S. Slabokas, A. Steponavičius, A. Karsokas, A. ir A. Kavaliūnai, P. Kudukis, S. ir S. Laniauskai.

\$3.00 -- E. Butrimas, J. Krygeris.

\$2.00 -- V. Venclovas, A. Buknys, A. Balys.

\$1.00 -- V. Neimanas, P. Kazakas.

Viso iki 1968 m. rugpiūčio 1 dienos -- \$1,028.50.

JFK Clevelando Skyrius A. Puškoriūtė, sekr. (sk.)

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• LIET. KONSERVATORIŲ KLUBAS kviečia atsilankyti į Jono Jasaičio paskaitą tema "Žvilgsnis į tremties lietuvių kovą dėl Lietuvos laisvės jubiliejiniais metais". Paskaita įvyks penktadienį, rugpiūčio 16 d. 8:30 val. vak. Union Savings Assoc. salėje, 5106 Wilson Mills Rd. (ampas Richmond ir Monticello). Po paskaitos -- pašnekesys ir kuklios vaišės. (sk)

• CTS SPECIALŪS autobusai suteikia progos aplankyti idomius parengimus įvairiose Ohio vietovėse.

Tarp rugp. 12-18 dienomis galite nuvykti į Berea mieste vykstančią Cuyahogos apskrities mugę. Kelionės kaina -- 30 centų.

Rugp. 17 CTS autobusai nugabens jus į Madison, Ohio, kur vyks "old-fashioned day's" iškilmės. Kaina -- 3.50 dol, vaikams 2.50.

Autobusai išvyksta iš Public Square.

WE ARE INTERESTED in 2 maids to work and live in a luxury apartment building.

Preferably related, such as two sister, husband and wife, etc.

Salary, suite, utilities and telephone included. Fine opportunity for qualified persons. Call Mr. Leone at 888-2666. (84-85)

SIUVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIAI

Prityrę ar norį išmokti. Pastovus darbas, malonios darbo sąlygos, aukštas valandinis atlyginimas ir akordinis darbas. Apmokamos atostogos ir šventės. Daugelis apdraudų.

WORK WEAR CORPORATION
1768 East 25 St.
(South of Payne)

(83-85)

HELP WANTED MALE

WANTED
JOURNEYMEN
ENGINE LATHE OPERATORS
MILL OPERATORS

We offer interesting work in machine tooling. Good wages and excellent benefits for journeymen or men with 10 years experience. Write, phone or come in.

MICROMATIC HONE CORP.

8100 Schoolcraft, Detroit
WE-3-7835

An equal opportunity employer (85-86)

AIR-CONDITIONING & HEATING MECHANICS

Acquainted with chilled water and hot water piping installations; must have duct work and control wiring background; year round employment; only qualified persons should apply. Call 412-331-6700, or after 7 p.m. 563-5781. (85-90)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED MACHINERY REPAIRMEN

Must have complete experience in welding & burning.

Steady, overtime & all fringe benefits. Good working conditions.

Apply at

PREMIER STEEL CO.
6837 Wyoming
Dearborn, Mich.

(84-93)

Lathe and mill operators. Night shift, 58 hour week.

Gear Craft Inc.
23349 Dequindre
Hazel Park, Mich.
(313) 564-5923

(84-90)

STEEL INSPECTORS

on structural fabrication. Some experience required.

PITTSBURGH TESTING LABORATORY

13515 Plymouth, Detroit, Mich.
(313) 834-6711

An Equal Opportunity Employer (83-85)

EXPERIENCED
PLASTIC EXTRUSION SET UP MEN
and
EXPERIENCED PLASTIC INJECTION
SET UP MEN.

Must be experienced in Colored Vinyl. For all shifts.

Steady work. Fringe benefits

Send resume to:

HOWELL INDUSTRIES

1560 E. Milwaukee, Detroit, Mich. (87-86)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Lietuvių pulkelis parodoja Dainavos stovyklavietėje.

K. Sragausko nuotrauka

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą -- kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

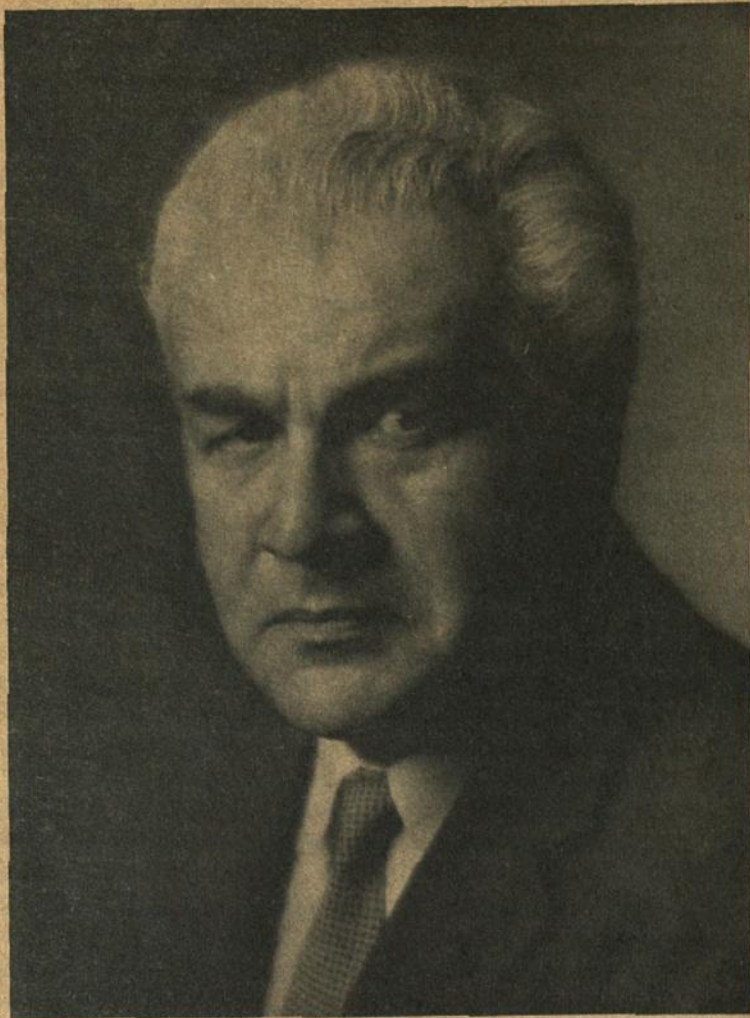
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VYTAUTAS MARIUŠIUS diriguos New Yorko simfoniniam orkestrui PLB Seimo proga suruoštame koncerte rugsėjo 1 d. Lincoln Centre, Philharmonic Hall. Bus išpildyti J. Gaidelio, V. Jakubėno, J. Kačinsko ir K.V. Banaičio kūriniai, tarp kurių yra ištraukos iš naujai parašytų operų "Jūratė ir Kastytis" ir "Dana".

REPREZENTACIJA IR LIETUVOS DRAUGAI

Lietuvos Generalinis Konsulas dr. P. Daužvardis, reziduojąs Chicagoje, yra judrus, veiklus kaip savųjų pasaulyje taip ir Chicagos svetimų kraštų konsulų gyvenime. Konsulas visad kviečiamas dalyvauja diplomatinio korpuso rengimuose parengimuose, neretai ir jų asmeniškuo-

se, šeimyniniuose priėmimuose.

Liepos 27 dieną Konsulas suponia buvo kviešti ir dalyvavo Švedų konsulo dukros vestuvių puotoje, rengtoje konsulo rezidencijoje, kur buvo kviešti tik patys artimiausi asmenys. Žinant, kaip svarbus yra asmeniškasis -- šeimyniškasis kontaktas politinėse sfereose, mums tenka tik džiaugtis, kad mūsų kon-

sulas sugeba laimėti draugų sau ir Lietuvai.

Tenka pastebėti, jog P. Daužvardis visur ir visada "nešasi" su savimi Lietuvos laisvės reikalą, pavergtos tautos kančias -- visur ieško ir randa būdus ir formas painformuoti sveitimtaučius apie lietuvių tautos vergijos nedalią, tautos nelaimę, tautos išsilaisvinimo viltį. Garsiai ir įtikinančiai kalba apie neteisėtą politinę Lietuvos padėtį.

Liepos mėn. 18 dieną konsulas P. Daužvardis buvo pakviestas ir pasakė politinę kalbą "Kiwanis" klubo subuvinėje Chicagoje. Klubas yra pasaulinio masto, veikia veik visuose kultūringo pasaulio laisvuose kraštuose. Klubui priklauso įtakingi krašto žmonės: didieji biznesieriai, politikai ir kiti.

JONAS VIRBALIS - LAS VYR. VALDYBOS PIRMININKAS.

Liepos 6 d. Chicagoje įvykęs LAS suvažiavimas išrinko vyr. valdybos pirmininku Joną Virbalį, kuris sudarė šio sąstato valdybą: I pirm. pavad. inž. K. Oželis, II pirm. pavad. Val. Šimkus, sekretorius M. Blynas, išdinininkas -- Zigmąs Peckus. Tuo būdu LAS valdybos dauguma parinkta iš Clevelande gyvenančių veikėjų.

STASYS ŠIAUČIŪNAS LIGONINĖJE

Visuomenininkas Stasys Šiaučiūnas, buv. lietuvių Bendruomenės apyg. pirmininkas, ALTS-gos skyr. pirmininkas ir kt. pareigose, vis dar negaluoja. Jau kuris laikas jis yra Norwegian amer. Hospital (1044 North Francisco Ave.), Dr. J. Bartkaus globoje. Pereitą savaitgalį Stasį aplankė brolis Jonas iš Clevelando, o taip pat T. Blinstrubas, ALTS pirmininkas.

• ANTANO NAKO dailės kūrinių paroda įvyks Čiurlionio Galerijoje, Chicagoje nuo lapkričio 16 iki 24 d.

• VYTAUTAS NAKAS, jaunas dainininkas ir muzikos kritikas, išvyko į Paryžių, kur Sorbonnos universitete tęs prancūzų kalbos studijas.

• ANTANAS KRAUSAS, Australijos lietuvių kultūrininkas bei veikėjas, buvęs Skuodo lietuvių gimnazijos direktorius, atvyksta į Ameriką ir rugsėjo 13 Chicagoje

Sydney lietuvių Meno Ansamblis š.m. liepos mėn. 20 dieną suruošė koncertą-vakarą, kuriame dalyvavo apie 350 lietuvių. Nuotraukoje Meno Ansamblio mišrus choras, kuriame vadovauja M. Umbras Žitnienė. Švečių vardu choro dalyvius pasveikino Sydney apylinkės pirmininkas A. Dudaitis (dešinėje). V. Vilkaičio nuotrauka

LOS ANGELES

DR. KUN. P. CELIEŠIŲ IŠLYDINT

Kun. Celiešiaus paskyrimas St. Joseph parapijos klebonu St. Louis, Mo. vietos kolonijai buvo staigmena.

Liepos 28 d. L.B. valdyba, O. Razutienės pastangomis parapijos salėj suruošė išleistuves su menine programą, kurią atliko Rimtautas ir Birutė Dabšiai, akompanuojant R. Apeikytei, be to pianistė, pianu išpildė dar atskirą kūrinių.

Išleistuvių pobūvi pravedė D. Barauskaitė. Atsisveikinimo žodį daugelio organizacijų atstovai papildė įvairiomis dovanomis.

Prelatas J. Kučingis savo žodyje išryškino kun. Celiešiaus asmenybę, pabrėždamas, kad būtų laimingas, jei gautų tolygų pakaitalą.

Išklausius kun. Celiešiaus aiškiai matėsi kad keturių metų laikotarpyje šių dvasiškųjų tarpe buvo aukštos tolerancijos bendradarbiavimas, kolonijai suteikęs nemaža dvasinio peno. Jo

bei rugsėjo 15 Detroite skaitys paskaitas apie Vydūną. Dar lankysis Clevelande, Bostone, New Yorke, Tabor Farmoje ir kitur.

• MAJORAS ANTANAS M. VAITEKŪNAS, sūnus Elenos Vaitekūnienės iš Brooklyn, N.Y. nesenai pakeltas į pulkininko-leitenanto laipsnį, šiuo metu tarnauja aviacijoje, Washington, D.C.

Linkime jam kopti aukščiau Dėdės Samo tarnyboje.

pasirinkimas naujos vietos yra lyg misija, siekianti sustiprinti dar vieną lietuviybės atsparos punktą. Žinodami jo būdo savybes, esam tikri, kad tą uždavinį atliks sėkmingai.

K. Galiūnas

ROCHESTER

• VIRGINIJA RASA KRIVYTĖ, Ramutės ir Jono Krivių duktė, iš Rochester, N.Y. gimusi 1948 metais Memminge, Vokietijoje, prieš tris metus su ypatingais atžymėjimais ispanų ir prancūzų kalbose, baigė Eastridge Highschool, o šį pavasarį State University of New York at Buffalo išsilydama bakalauro laipsnį moderniųjų kalbų srityje, drauge ir gimnazijos mokytojos cenzą. Ir gimnazijoje ir universitete visą laiką buvo garbės sąrašuose.

Bebaigdama universitetą, Virginija dėstė ispanų ir prancūzų kalbas vienoje Rochesterio gimnazijoje.

Ji priėmė kvietimą dėstyti ispanų kalbą Mon-

roe Community College, Rochester, N.Y. Aukštesnio mokslo laipsnio sieks Rochesterio Universitete.

Virginija Krivytė šiuo metu keliauja po Europą, aplankė Memmingeną, taip pat ir kitas vietoves Vokietijoje, tarp jų ir Vasario 16-sios Gimnaziją. Lankėsi Luxemburge, Šveicarijoje, Italijoje, kur dalyvavo audencijoje pas popiežių, Ispanijoje. Prieš vyksiant į Angliją, ji dar ketina grįžti į Vokietiją, kad dalyvautų mokslinių studijų savaitėje.

• PALANGOJE įrengtas naujas restoranas "Birutė", apie kurį jau esą kalbama "ne mažiau, kaip apie Šeduvos malūną". Mat ir čia patalpos menininkų išpuoštos senoviškos išvaizdos papuošalais, didžiajame lange spalvoto stiklo Birutės paveikslas, bare -- Birutė su Kęstučiu, o iš viso ši svetainė primenanti "senovėje ošusius ažuolus, milžinus, dievams amžiną ugnį saugojusią vaidilutę Birutę". Tik svečių jau eilės. Mat jį pabuvoti atvyksta ne tik iš įvairių Lietuvos kampelių: "Ja žavisi kitų respublikų žmonių", anot TIESOS korespondento V. Minio. O jų Palangoj dabar daug... (E)

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

Mūsų mielą prietelį Vytautą Igną, žmoną Birutę, p. Ignatavičienę, brolių Eugenijų ir kitus artimuosius netekus tėvo ir vyro

JONO IGNATAVIČIAUS-IGNO

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Nijolė ir Jonas Ulėnai

A. A.
JUZEFAI NASVYTIENEI

mirus, jos vyrą Steponą Nasvytį, dukras: Birutę Smetonienę, Aldoną Augustinavičienę; sūnus: Algirdą, Jaunutį Nasvyčius ir jų šeimą nuoširdžiai užjaučia

M. E. Valiukėnai ir šeima

Šviesios atminties, mūsų tėvelių neužmirštai draugei

A. A.
JUZEFAI NASVYTIENEI

mirus, jos vyrą Steponą Nasvytį, dukteris Aldoną Augustinavičienę, Birutę Smetonienę, sūnus Algirdą ir Jaunutį Nasvyčius ir jų šeimą giliai užjaučia

Irena ir Stasys Giedrikiai
Pajauta ir Tadas Tallat-Kelpšai

A. A.
JUZEFAI NASVYTIENEI

mirus, jos dukteriai Aldonai, ir sūnams dr. inž. Algirdui ir inž. Jaunučiui ir visiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą.

Irena ir Bronius Galiniai

Buvusio JAV prezidento D. Eisenhowerio vaikaitis, kuris drauge su Nixonaitėmis buvo atsilankęs į III-ją Tautinių Šokių Šventę Chicagoje, čia turėjo progą pasikalbėti su lietuviais. Nuotraukoje D. Eisenhoweris su losangeliete Irena Zukaite.

L. Kanto nuotrauka

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽO — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIIMA SVEČIUS.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONA.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.